

Taxa postala
pikite in num.
No. 224713/929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
Cluj, Str.
L. Pop
Rak:

10. Telefon: 18-60.
Havonta 110, ne-
gyre 600, egész-
földre: Havon-
félvre 12, eg-
getések díjszak-
KIELET" a trans-
szidóság egyetlen p-
ja. Cikkeknek utánnyo-
forrás megjelölésével eng-
jeg.

UI KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bemutatott
leveleket nem
fogadjuk el.

Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Erdő. Felelős szerkesztő: Jámhor
Ferenc. Buceuresti szerkesztő: Hát-
szegi Erdő, Strada Cobalcescu 82.

Szombat, 1937. június 26.

5997. EV. XX. ÉVF.
TAMUZ 17. 141. SZAM

idalmazta
és ezért
ett egy
i uri-
ny

Egy hónappal ez-
stantában Blazian
ereskedő felesége,
ásodik emeletéről.
az asszony hiszté-
el tettét, a vizs-
y ez tévedés volt.
y vérel átítatott
szerint bizonyos
sgálóbírói irodába
z szidalmazta és
kül. Ez a barbár-
idegeit, hogy ez-
sságot, mert nem
eg egyszer előfor-
yesség energikus

meg Kolozs- gi vizsgák

ész országban, így
dnek meg az irás-
Mint arról beszé-
olynak Kolozsváron
aríflu filiceumban,
cipasa Ilcana leány-

szdoktorrá restli orvosi

Dr. Fischer Galati
orvost, az amer-
kus kutatási egye-
ánította a napki-
vitaminizációs
niatt.

zik az előre ylikosság ilen

z ifjúi törvényesék
z, Stravolca ügyvéd
gságát. Azt állítot-
dóan fenyegette és
g házasságát és a
ugalmát is feldulta.
kivül izgatott álla-
életlen Stravolcával
t be a katasztrófa.
t a vádat, hogy z
fontoltan követte

SPORT

ia vasárnapi ele

rszág 3:1 (2:0)
átstották le a Lem-
álogatot labdarugó-
lengyel válogatott
yban. A mérkőzés
almakban bővelkedő
svéd sportkölönit-
Buceurestibe.

—CAO 3:2 (3:2) yén Törökveé já- átstott. A Bratis- kkal győzött. Gó- Jakube, illetve

se Lapkiadó R. z Baron L. Fog 18-60.

Belisha

Zsidó hadügyminiszter — különös dolog.
Még zsidó külügyminiszter, vagy éppensé-
gel miniszterelnök, — ez még megy valahogy.
A zsidók jó diplomaták általában és jó politi-
kusok is — különösen, ha nem saját népiükrol
van szó.

De zsidó hadügyminiszter — ez már sok. A
hadsereg az állam és a nemzet legszentebb
kincse, külső biztonságának legfontosabb tá-
masza.

Vannak országok, amelyeknek vezetői azt
hiszik, hogy a zsidó egyszerű katonának sem
jó; nem beszélve arról, hogy tiszt semmikép-
pen nem lehet „megbízhatatlansága” miatt.

Erre jön Anglia és egész hadseregének sor-
sát — egy zsidóra bízta. Egy zsidóra, akinek
hadügyministersége egyik nagy reménysege
most az új angol rezsimnek.

Belishanak hívják. Huszonöt éves volt, ami-
kor először lépett fel képviselőjelöltnek kon-
servatív programmal Devonportban, Oxford-
ból jött, ahol mint az Oxford Union elnöke
tűnt ki diáktársai közül. Harcos ellenzéki
programmal lépett be a politikai harcok aré-
nájába. Szívósan és keményen harcolt elvei-
ért és mert hű maradt elveihez, választói is
hűek maradtak hozzá. Hat évvel ezelőtt hét-
ezer fontos „Belisha-termet” építettek tiszte-
letére. Olyan megtiszteltetés volt ez, aminél
egyetlen angol parlamenten sem díszelhet.

Harmincegy éves volt, amikor kereskedelmi
államtitkárként hozzájárult gazdasági elvei-
nek gyakorlati alkalmazásához. Egy évvel
később már a kincstári hivatal államtitkára.
Akkor figyeltek rá a magas körök. Az erő
és lendület, amellyel új munkakörét ellátta,
az éles logika, a brilliáns, olykor vicces ékes-
szólás, amellyel az asztalnál kitűnt, roha-
mosan növelte tekintélyét.

Ma Eden, Stanley és Elliot mellett West-
minster egyik nagy reménysege Belisha...

Az adófizető polgár milliái

A kormánylap tiltakozik az ellenzéki szó-
nokok ellen, akik a liberális kormány tették
felelősé Menelas Varveri buceuresti adópenz-
táros tekintélyes sikkasztásáért. Az ellen is
tiltakozik a Vitorul, hogy a történeteket álta-
lánosítsák és Varverit összetéveszték az egész
tisztségviselő karral.

A kormánylap felháborodása érthető, de az
efeje tiltakozások teljesen téves vágyásra
venetik a vitát.

Nem arról van szó ugyanis, hogy a mi-
niszterek tudtak-e, vagy sem a pénztáros
tízelméről, aki az állam vagyonát össze-
tévesztette a magáival.

Azt sem siet állítani senki, hogy az összes
közisztviselők Varveri receptje szerint dol-
goznak.

A kérdés azonban egészen más: hogyan
egyeztethető össze egy 15 millió lejes sik-
kasztás az adóhivatal pénztárában azokkal a
szükségesen könyörtelen intézkedésekkel és
metódusokkal, amelyeket az állam orgánuma
az adók kivetése és behajtása körül alkalmaz-
nak?

Az ézevi adókövetések minden képzetet
felülmúló terheket rótt a dolgozó rétegekre.
A részvénytársaságok, kereskedők, szabad-
foglalkozásuak egyaránt olyan adópréssel ta-
lálják magukat szemben, amelyet a lényege-
sen megcsappant kereseti lehetőségek a leg-
kevésbé sem indokolnak.

Az adók behajtása körül ugyanez a szel-
lem trónol.

Hajadéék nincs. A legkisebb késedelem maga
után vonja az üzletek bezárását, a butorok
elszállítását és elárvereztetését.

Városokon és falvakon az ország egyik vé-
gétől a másikig szintelenül perog a dob.

Es miközben ezer és kétezer lejes tartozá-
sokért üzleteket és otthonokat dúrnak fel, az
adófizetők véres verejtékkel kiizzadt füleitől
15 millió lejt sikkasztatják el egy könnyű-
kezi pénzárú. Még pedig apróbb-nagyobb
részletekben, éveken át. Anélkül, hogy rovan-
esolást, vagy ellenőrzést kapott volna hivata-
lban. Anélkül, hogy felettesei közül eszébe
jutott volna valakinek: nyolcezer lejes havi
fizetésből hogyan telik kétszáz ezer lejes
szórmebűndára, saját autóra és saját házra a
fővárosban? Az ellenőrzés kérdése külön fe-
jezetét képezi ennek a csinos históriának.

Az angol miniszterelnök az ellenőrzés fenntartásáról és a spanyol önkéntesek haladéktalan eltávolí- tásáról beszélt

A baloldali angol sajtó továbbra is a valenciai kormány meg-
segítését sürgeti

A berlini angol és francia követek félreérthetetlen módon adták tudtára a német kormányoknak, hogy milyen következményekkel járna újabb közvetlen akciója

London, június 25. (A németek és olaszok
magatartása által felidézett, már-már vég-
sőkig feszült európai helyzetben ma hang-
zott el az első felelős államférfiúi megnyi-
latkozás, amely, bár rendkívül tartózkodó
hangra, mégis némileg bevilágít abba a
hivatalos felfogásba, amelyet a francia és an-
gol kormányok a béke minden áron való meg-
óvása érdekében ebben az ügyben képviselnek.

A hivatalos megnyilatkozás az angol also-
házban Neville Chamberlain miniszterelnök
részéről történt, ama külpolitikai vita kerete-
ben, amelyet az angol parlamenti pártok a
nemzetközi feszültség okainak tisztázására
indítottak meg.

A vita első szónoka Chamberlain miniszter-
elnök volt, ki külügyi expozéja kapcsán azt a
kijelentést tette, hogy ezuttal csupán a spanyol
kérdéssel óhajtt foglalkozni. Az angol mi-
niszterelnök meglepően azt a kijelentést tette,
hogy a német kormányoknak az az elhatározása,
hogy nem hagyja hajót újabb veszélyeknek
kiténni, indokoltnak tekinthető. A német kor-
mány tartózkodásának adta tanujelét ebben
a kérdésben, tekintettel arra a felháborodásra,
amit hasonló incidensek bármely más kormány
szertint a német és olasz hajóhadak visszavo-
nulása az ellenőrzéstől lehetetlenné teszi ha-
sonló incidensek megismétlődését.

A legfőbb teendő: az idegen önkéntesek eltávolítása

Ezután Neville Chamberlain, a spanyol pol-
gárháború jövőjét illetőleg tett rendkívül je-
lentős kijelentéseket, amennyiben hangoztatta,
hogy

„Anglia számára most már a legfőbb teendő
az, hogy az ellenőrzésben támadt ürt
betöltse és teljes erejével törekedjék arra,
hogy a Spanyolországban harcoló idegen
önkéntesek és idegen katonák eltávolítás-
sának

Beszéde végén az angol miniszterelnök me-
leghangy felhívást intézett a felelős angol és
külföldi politikusokhoz, hogy tartózkodjanak
minden olyan magatartástól, vagy szavaktól,
amelyek súlyosbíthatnák a nemzetközi helyze-
tet Ha mindannyian elővigyázatosak és türel-
mesek leszünk — fejezte be beszédét Cham-
berlain — akkor a béke talán még megment-
hető lesz.

A Times és a baloldali sajtó vitája

Londoni jelentés szerint a Times mai szá-
mában annak a véleményének ad kifejezést,
hogy semmilyen ok nem forog fenn arra, hogy
az ellenőrzési rendszert Németország
és Olaszország kivonulása miatt megszüntes-
sék A Times véleményével a baloldali sajtó
azt az ellentétes álláspontot hangoztatja, hogy
a benemavatkozási egyezmény csödöt mondott
és így megállapítható, hogy Olaszország és
Németország minden törekvése arra irányul,

hogy minden áron biztosítsa Franco tábornok
győzelmét.

Ennek következtében haladéktalanul visz-
sza kell adni a törvényes spanyol kor-
mány fegyverbeszerzési szabadságát.

A News Chronicle nem osztja a kormány és a
sajtó egy részének derültségét és azon a véle-
ményen van, hogy

a nemzetközi helyzet nagyon is homályos
s nagyon is bizonytalan. Semmi ok nincs
a derültségre mindaddig, míg nem válik
ismeretessé a német flotta földközi tengeri
jelenlétének célja és szándéka.

A francia sajtóban szintén még élénk vita
tárgya az Olaszország a Németország kivonulá-
sával előállott nemzetközi helyzet. A Petit
Parisien nyomatékosan rámutat arra, hogy

a német kormány jól tudja, milyen követ-
kezményeknek tenné ki magát, ha túllép-
ne bizonyos határokat. Németország és
Olaszország esetleges lépéseinek követ-
kezményeit a berlini francia és angol kö-
vetek félreérthetetlen formában adták tud-
tára a berlini kormányoknak.

A Le Populaire szerint nem világnézetek
harcáról van immár szó, hanem gazdasági, ke-
reskedelmi és katonai kérdésekről. A spanyol
kérdés a földközi tengeri és az európai egyen-
súly kérdésévé vált.

A törvényesek előtt letartóztatási végzése-
nek tárgyalása alkalmával cinikusan vallotta,
hogy a rovancolás felől biztosítva volt. Mint-
egy hat hónappal üzelmének leleplezése előtt
megjelent nála egy magántisztviselő, aki egy
pénzügyi inspektor nevében felszólította őt,
hogy nagyobb összegeket adjon át neki, ellen-
kező esetben revidálni fogják pénztárosi te-
vékenységét.

Varveri hallgatott és engedelmeskedett.

Hat hónap alatt, állítása szerint, három-
millió lejt juttatott az eddig ismeretlen pénzü-
gyi inspektor kezébe.

A pénzügyminiszter csakugyan nem tudhat-
ja, mi történik az egyik buceuresti adóhivata-
nál, amelynek pénztárán naponta ötmillió lejt
megy keresztül.

De tudomást szerez 15 millió lejt eliskasztá-
sáról az egész ország adófizető lakossága,
amelyet nem érdekelt a kormány bűnössége,
hanem annál inkább az az eléggé nem
ismételhető kérdés: hogyan egyeztethető ösz-
sze a szélsőséges adóterror az állam pénzének
efféle kezelési módjával? Azért kell évről-évre
30-40 százalékkal emelni az adóterheket,
hogy legyen miből kitölteni az ürt, amely eké-
pen keletkezik az állami költségvetésben?

VILAG TUKRÉ

Zukor Adolf, a film pionírja

Az utóbbi huszonöt év alatt e három szó:
„Bemutatja Zukor Adolf” összesen 1863 fil-
men volt olvasható, kezdve az „Erzsébet kirá-
lány”-tól egészen a „Champagne-valcer”-ig,
mely utóbbival kezdetét vette Zukor Adolf
ezüst jubileumának ünneplése, miután már
25 éve áll a Paramount élén és ama husz film-
vezér közül, akikkel egyszerre indult, ő az
utolsó a régi gárdából, aki még ma is saját
vállalata élén halad.

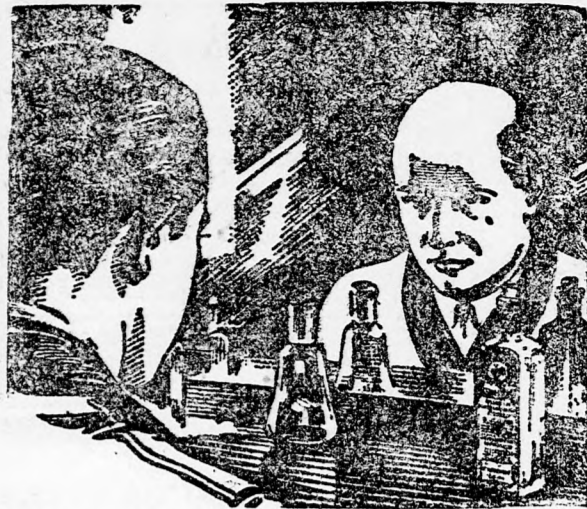
Születése napján, január 7-én, a Para-
mount Studioja Hollywoodban óriási díszbéd-
del ünnepelte. A színészek, akik az „Erzsé-
bet királynő” első előadásán már szerepel-
tek és még ma is a társaság kötelékében van-
nak, ezüst díszermeket kaptak. Egy másik
nagy szabású bankettet a newyorki Broad-
way Association rendezett Zukor ünneplésére
és habár Zukor enyhén türelmetlen munká-
sága minden megszokásánál, titokban mégis
örömmel fogadta, hogy e notóriusan érzéket-
len ipar is szünetet tartott az ő tiszteletére.
Zukor ma is tevékeny és előrelátó, akárcsak
abban az időben, midőn egy jömeneteli üzlet-
ágot hagyott faképnél csak azért, hogy a
filmnek szentelve életét és amellett, hogy a
Paramount igazgatósági elnöke, tényleges
szolgálatot is teljesít a társaság hollywoodi
Studiojánál mint producer.

Zukor Adolf 1873. január 7-én született a
magyarországi Ricsé községben. Gyermek-
korában, Artur fivérével együtt rabbi pályára
szánták, mert családi tradíciójuk szerint édes-
anyja családjában a fiúk rendszerint rabbi-
lettek és nagybátyuk, Liebermann Kálmán
rabbi is rabbiakat akart belőlük faragni. Ez
Artumál sikerült is, mert belőle hírneves rabi
vált Berlinben. De Adoltra más sors váró
és 16 éves korában a ruhája belésébe varrt
25 dollárral Amerikába hajózott. Először egy
szücsnél helyezkedett el, ahol hetenként két
dollárt keresett. Majd a vas- és butorszakma
iránt érdeklődött. Később önálló szücsüzletet
nyitott Csikágóban.

Midőn Zukor 1900-ban úgy látta, hogy a
kispolgárság körében új divatu szórakozás
hódít, a Penny Arcade, ahol fényképeket ve-
títettek, ő is belépett a szórakoztatók világá-
ba és energiájával utat tört magának a világ
legbefolyásosabb vállalkozásának a csucspont-
jájá. Utja az egyszerű Nickel-Odeonon keresz-
tül vezetett.

E szórakoztató ipar kedvéért Zukor ott
hagyta a szücs mesterséget és társas viszonyba
lépett William A Bradyval, aki még nem in-
dult meg szingagatói karrierjére és csak
csöndes társ maradt, mint aki szegyele a
mozival való összeköttetését. Zukor más néze-
ten volt és azt állította, hogy a közönség szí-
vesen fogadja a mozi, ha a filmet a színházi
szórakozás nivójára lehet emelni. Itt azonban
meggyílt a baja a színházzal, amely eltöltötte
játékosságait a filmen való szereplésektől és azon
színészeket, akik egy-egy alkalmi dollár ked-
véért a sötét kamara elé mertek állni, irgal-
matlanul száműzték a színházból. A mozi
akkor még olyan olcsó és lengett kifejezés
forma volt, hogy az elismert színészek tekin-
télye csorbát szenvedett, ha a mozivásznakon
mutakoztak.

Azonban a mozi haladt a maga útján. Zu-
kor és Brady egy 12 perces filmet gyártottak
„a nagy vonatrablás” címmel, amelyen igaz
lovastámadást mutattak be egy szinleges vo-
nat ellen. A film sikert aratott és megmu-
tatta a további fejlődés lehetőségeit. Zukor
elrohant D. G. Griffith műtermébe, az akkori
idők Hollywoodjába, ahol Mary Pickford ját-
szott rövid szerepeket. Ott határozta el, hogy
filmproducer lesz. Első sorban szakított azon
idők mozikirályainak nézetével, amely szerint
a közönség nem szereti a hosszabb filmeket.
Zukor ellenkező véleményen volt és bevitte
a filmiparba az első nagy újítást. Saját tár-
sulatot szervezett és nem kisebb színművészt
nyert meg első filmje számára, mint Sarah
Bernhardt-ot, a nagy francia zsidó tragikát,
akivel lejátszatta az „Erzsébet királynő” négy
felvonásos film címzerpét. A Broadway és a
mozivilág gunyjárja és megrökönyödésére
óriási üzleti kockázattal 35.000 dollárt folyó-
sított a nagy színésznek. De a nagy kocká-

Hogy 20 év múlva ne találja magát hasonló kopaszon...

Dörzsölje be a fejét naponta PÉTROLE HAHN-sal. Kellően illatosítva, ez a higiénikus hajszesz a legmegfelelőbb szer kopaszság, fejbőrviszkettség és hajhullás ellen. A PÉTROLE HAHN tartja a frizurát, anélkül, hogy a haját zsírosítaná. Míguk az orvosok is eredményesen használják és ajánlják.

PÉTROLE HAHN
KELLEMES ILAT
BEDIETI-FRANCIA OTÁRTÁNY

zat nagyszerűen bevált. Bebizonyult, hogy a hosszú film is lekötötte a hallgatóság figyelmét és hogy a mozivászon sem árt az elismert színházi nagyságok hírnevének. Ezután rögtön három híres amerikai színpadi sztárt szerződötetett és ettől kezdve a legfényesebb színpadi oszlopok sem idegenkedtek többé a filmszerepektől. Zukor társulatához szegődött John Barrymore és Mary Pickford, az aranyfürtű művésznő, akinek Zukor évi 20.000 dolláros fizetést adott. Néhány évvel később Pickford még Amerika kedvence lett heti 10.000 dollár tiszteletdíjjal.

Mialatt Zukor Newyorkban csinált történet, más pionírek hasonlóan szereztek nevet Hollywoodban, amely akkor még egy akácokkal benőtt terület volt, egy napi kocsiutá-volságra Los Angeles üzleti környékétől. Cecil de Mille és Dustin Farnum jöttek ide nyugatra megfelelő helyet keresni filmfelvételekhez és felülttek tanyájukat egy kaliforniai citromligetben. Kibéreltek egy faépületet, ahonnan kikergették a teheneket és a falusi Stúdióban készítették „Indian” c. filmjüket. Társaságukhoz tartoztak még Samuel Goldwyn és Jesse L. Lasky is.

Zukor Newyorkban látta a filmet és telefonon gratulált Laskynak. Ez az udvariassági tény tartós barátságba vezetett.

Miután Zukor társulata sikert aratott, újabb filmgyártó társaságok jöttek létre. Az újabbak közé tartozott Jesse L. Lasky és Bosworth is. Az utóbbiak képeinek elhelyezésére újabb cég alakult „Paramount Pictures Corporation” név alatt. Zukor és Lasky társaságai 1916 július havában egyesültek, majd 1917 január 1-én magukba olvasztották a Paramountot is. Habár az utóbbi feladta különállását, Zukor Adolf megtartotta a Paramount nevet és manapság a Paramount-filmek a szó szoros értelmében el vannak terjedve az egész földgömbön.

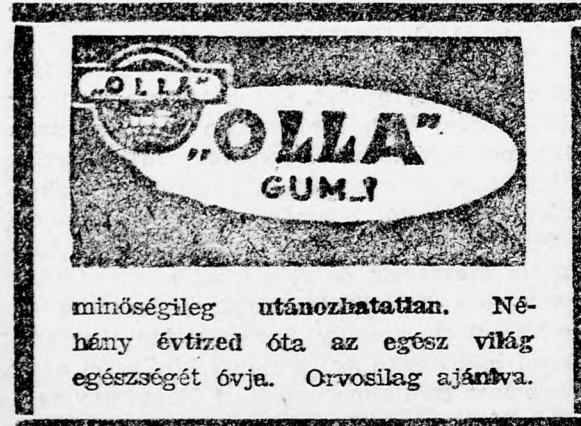
Zukor Adolf az érdem, hogy legelső, bizonytalan lépteitől kezdve a művészet és üzlet egész világává kifejlesztette a filmpart oly módon, hogy a fejlődés minden fázisában személyesen vett részt.

Rövidesen a világháború után a színházutalajdonosok is áttértek a mozgóképgyártás terére. Ez oda vezetett, hogy Zukor Adolf kénytelen volt egy sereg színházat megvásárolni és építeni és 1926-ban megalapította a színházak egyesületét, amely 1930-ban egyesült a Paramount-tal.

Zukor Adolf 1935 tavaszán lett az igazgatóság elnöke és átvéve a termelés felügyeletét, áttette székhelyét Hollywoodba.

Zukor Adolfnak egy fia van Zukor Jenő, aki atyjának üzlettársa és egy leánya, Mildred, aki Löw Arturhoz ment feleségül, továbbá négy fiú és egy leány unokája.

Dr. Stern Mór.

A holland fasiszták

Írta: Josuah Asser (Amsterdam)

(A hollandiai választásokon tíz mandátumot akart biztosítani magának a hollandiai fasiszta párt (N. S. B.), de csak négyet szerzett és két év előtti szavazataiból 42 százalékot veszített. Megnyugtató jelenség ez, de nem teszi fölöslegessé a hollandiai politikai fejlődés alaposabb megvizsgálását. Annál is inkább, mert tudvalevő, hogy más országok nemzeti szociálista mozgalmái is hasonló vereségeket szenvedtek fejlődésük első periódusában.)

Bizonyos, hogy a Mussert „vezér” vezetése alatt álló fasiszta párt, az N. S. B. erősen hallgatja magát Hollandia politikai életében. Négytizedek, felvonulások, országos gyűlések és hasonló Németországból importált módszerek segítségével mozog a párt és a holland közép- és felső osztályok közötti rétegek képezik híveinek táborát, ami parlamentáris szempontból semmiesetre sem bír jelentőséggel. Az antiszemitizmus dolgában egészen homályos a holland fasiszták magatartása. Az elmélet és a gyakorlat között teljesen hiányzik az összhang. Minduntalan váltakozik a párttaktika ebben a vonatkozásban. Az NSB első hivatalos programjában, amely 1931-ben jelent meg, nincs szó antiszemitizmusról, sem zsidókérdésről. Csak az 1934-es program-szerű brosurában szerepel egy fejezet erről a kérdéssel. Elveti ugyan a faji-antiszemitizmust s „Mussolini szellemében” akarja megoldani a zsidókérdést, de egy új deus ex machina-t dob bele a vitába, a „nemzet”-et. Azt állítja ez a pártprogram, hogy a holland nemzet szellemi egysége lehet az összes hollandiaknak, de nem az. Erre a gondolatmenetre támaszkodva a zsidóknak csoportosított elosztását és a zsidó bevándorlás kiküszöbölését propagálják.

Vagyis a fajantiszemitizmus hivatalos elvetésével párhuzamosan német faji-fogalmakat alkalmaznak a politikai fraezológiában. A legújabb pártprogramban már világos utalás történik a német nemzetiszocializmus vér- és földelméletére. A „hollandi nemzet”-re való hivatkozás az irány két irányban haladó politikai agitációra: zsidó marxizmus és nemzetközi zsidóság ellen. A fokozódó bevándorlás veszedelmének felfröszése tipikus módszere minden antiszemita pártnak, mielőtt nyílt harcra menne át. Ezzel operált Hitler a zsidók elleni izgatásaiban, ezt teszi finomabb formában Mussolini is, aki minden antiszemita megnyilatkozásánál kijelenti, hogy nem az olasz, hanem a külföldi — nemzetközi! — zsidókról van szó. Látjuk tehát, hogy faji antiszemitizmus elvetésével egyúttal a hitlerista gondolkodás átvétele.

Mussert „vezér” antiszemitizmusa azonban egészen másképp néz ki a gyakorlatban. Hivatalosan hangsúlyozza, hogy a párt nem antiszemita, zsidók is beléphetnek a sorába. („Nem kérjük, hogy ki milyen felekezeti”) És csakugyan akadtak zsidók — mindenesetre kevesen — akik az N. S. B. tagjai voltak. Ma már alig van zsidó a pártban, mert előbb utóbb kiteszkojják őket. Kimondottan antiszemita propagandát ma sem üznek a nyilvánosság előtt. Lehetőleg elkerülik a tipikus antiszemita jelzőket és különösen az egyenes támadásokat a zsidók ellen.

Az N. S. B. taktikája a holland nép alapos ismeretéből indul ki. Ez a nép nem ismeri az antiszemitizmust és évszázadok óta barátságos viszonyban áll a zsidókkal. (A híres gazdag zsidóknak kívül erős zsidó középosztály és jelentős számú zsidó proletáriátus is van Hollandiában.) Ezért dolgozik különböző módszerekkel az N. S. B.

Az egyik módszer az, hogy cikkeket közölnek, amelyekben a zsidó szó egyáltalán nem szerepel, de az olvasó nyomban rájön arra, hogy zsidókról, vagy bizonyos zsidó elemekről van szó.

A másik módszer látszólagos tárgyilagosság mögé bujlik, amivel a hiszékeny és jóindulatú olvasót könnyen meg lehet téveszteni. Ily módon nem veszik észre az emberek a mozgalom igazi szándékait, de a taktika ugyanaz, ami a náciéké, akik állítólag nagybecsüléssel viseltetik a cionizmus iránt, de harcolnak a cionisták ellen. Hollandiában különösen veszedelmes ez a taktika, mert hamisan értelmezett nemzetiségi fogalmakból indul ki és emellett a zsidóság különböző irányzataiból (cionizmus, ortodoxia, stb.) antiszemita tökélet kovácsol. Nem véletlen, hogy az N. S. B. előbb négy, ma már öt zsidó csoportról beszél és nem kétséges, hogy ezek a számok még emelkedni fognak.

Hasonló módon játszik ki magukat bizonyos osztályok és rétegek védőangyalainak. A rotterdami vagy amsterdami kikötőmunkások nyomoráról beszélnek például, összehasonlítják ezt egy nagy zsidó ágmenház munkaképtelen lakóinak helyzetével, a munkások megsegítését követelik és az olvasóra hagy-

ják a hamis — de mindenesetre antiszemita konklúziót a zsidók előnyös helyzetéről, ami nem egyszerű, de igen hatásos fogás.

A harmadik módszer abban áll, hogy egy alárendelt párttag által antiszemita támadó cikket íratnak, anélkül, hogy azzal azonosítanák magát vagy azt visszaszívják a magas pártvezetőség. Tipikus példa erre Van Duyl ur támadása egy „nemárja” táncosnő ellen. A párt természetesen nem használja ezt a kifejezést, a programban sem szerepel ez a szó, ami a német antiszemitizmus sajátosságja, de Van Duyl ur, mint magánember megengedheti magának annak használatát. Amikor aztán nagy felzúdulás támadt emiatt a lakosság körében, a párt visszatáncolt és hagyta, hogy elaludjon az egész ügy. Hasonló volt a párt magatartása, amikor néhány héttel ezelőtt egy propaganda-bödőben árusítani kezdték a „Stürmer”-t, jöllehet az ilyen iratok árusítását törvény tiltja Hollandiában. Kiforgatták

az egész ügyet, tagadtak és cáfoltak, végül néhány soros hivatalos nyilatkozat jelent meg a párt nevében, amely a megszokott formában elveti a német faji antiszemitizmust.

Rejtett fegyverekkel dolgoznak tehát és nem mondják meg nyíltan azt, amit gondolnak. Voltaképpen olyan propagandát üznek, ami nem is propaganda és többet érnek ezzel, mint nyílt antiszemita megmozdulásokkal. Az N. S. B. programja elvetheti az antiszemitizmust, propagandája azonban egészen antiszemita. Az N. S. B. fasiszta párt, a „Führerprinzip” alapján áll és előrelátó politikát üz, amelyben levezetéseket tartogat magának, hogy azokat alkalmas pillanatokra ki is használja. Ez a politika annál könnyebb, mivel gyakorlatilag nem ütközik erősebb ellenakcióba. Zsidó részről gyakorlatilag alig történik valami, kis sajtókampánytól eltekintve. A politikai pártok fellépnek esetek ellen, a tényleges veszedelmet azonban nem látják. A holland nép elvben elveti ugyan az antiszemitizmust, a gazdasági válság miatt azonban egyre fogékonyabb lesz Mussert „politikai eszméi” számára. A németországihoz hasonló antiszemitizmusnak azonban nincs talaja Hollandiában.

Adó-körözölével a berlini Mosse-család ellen

„Vagyonmenekülési adó” címén 5.7 millió márkát követel a német állam

Berlin, június 25. A Berlin Mitte-i pénzügyi hivatal a világhírű Lachmann-Mosse kiadócsalád tagjai ellen adó-körözölveletet bocsátott ki.

Az említett körözölével által érintett személyek tagjai voltak a Rudolf Mosse GmbH-nak, amely tulajdonosa a Berliner Tageblatt, a Berliner Volkszeitung és számos más hetilap és folyóirat, valamint a közismert Mosse-féle című kiadványok kiadócsaládának tulajdonosa volt. Amikor Németországban bevezették az árja-paragrafust, a Mosse-család összes tagjainak ki kellett vonulniuk a vállalatból. Vételár című újságjában semmit sem kaptak, de megengedték nekik, hogy vagyonuk egy részével külföldre költözhesse. Ez még 1933-ban meg is történt.

A most kiadott körözölvelek nem valamilyen adóeltérőre, vagy más visszaélésekre vezethetők vissza, hanem arra a vagyonmenekülési „adóra”, amelyet a nemzeti szocialista rezsim azokra vetett

ki, akik vagyonukkal külföldre vándoroltak. Ez az adó még nem volt érvényben a Mosse-család kivándorlásánál s a német államkincstár most azt követeli, hogy a család megmaradt vagyonának körülbelül egynegyed részét küldje vissza Németországba. Kevés valószínűség van arra, hogy a Mosse-család, amely megtartotta külföldi hirdetői irodáit és más vállalatát, ennek a felszólításnak eleget tenne.

Az adó-körözölével szerint a német államkincstár a következő összeget követeli a Mosse-családtól: Hans Lachmann-Mosse és feleségétől, Felicitától 4.5 millió márkát, Rudolf Lachmann-Mossetől, Hilda Lachmann-Mossetől, egyenként 407.000 márkát és Gerhard Lachmann-Mossetől 335.700 márkát, összesen 5.7 millió márkát. Valamennyitől követelik továbbá ezeknek az összegeknek 1934 június 30-án felszámítható késedelmi kamatait...

A főváros bűnügyei, balesetei és forgalma számokban

Bucuresti, június 25. A fővárosi rendőrség statisztikai hivatala néhány igen érdekes adatot hozott nyilvánosságra azokról az eseményekről és tényekről, amelyek talán a leggyűlöttebbül tükrözik vissza egy nagyváros arculatát.

Az elmúlt év során történt gyilkosságok és bűntettek, balesetek, sztrájkok és uccai zavargások vonulnak el beszédes számokban ezekben a statisztikákban.

Eszerint az elmúlt évben a főváros területén összesen 346 bűntény történt. A tettesek közül csak kettő nem kerülte el az igazságszolgáltatást.

Ebbe a számba nem foglaltanak a lopások és egyéb apróbb kihágások, betörések, stb. Bucuresti területén 12710 lopást követtek el. A közérköles elleni kihágások száma 78 volt.

A forgalom és áldozatok Halálosvégű autószerencsétlenségek száma 51. Súlyos sebesüléseket 902 különböző baleset okozott.

A főváros élénk forgalmát a legjobban járműveinek száma jellemzi. Eszerint Bucurestiben a következő járművek vannak regisztrálva:

5340 magánautó, 12.425 taxi, 1400 teherautó, 527 autóbusz, 1501 kerékpár, 80 ciszterna, 1250 kocsis és 3143 szekér.

Az elmúlt év folyamán 10.633 személy jött fel vidékről és telepedett meg a fővárosban. Ezzel szemben 12.938 személy jelentette be vidékre való elköltözését.

Az elmúlt évből nyilvántartanak: 11 munkás-zavargást, egy diákzavargást, 8

sztrájkot.

A városi egészségügyi hivatal 966 nyilvántartott és 959 rendőrségileg nem nyilvántartott prostituáltat utalt kórházba.

A rendőrség

A statisztikai adatok végén a bucaresti rendőrség létszámának kimutatását találjuk. A főváros csőndjét, nyugalmát, rendjét és közbiztonságát a következő rendőrök látják el:

322 rendőrtiszt, 368 detektív, 2063 közrendőr, 19 tisz, 122 tisztviselő, 24 telefonista, 23 orvos, 4 ügyvéd, egy gyógyszerész, egy rádiológus, 3 vegyész és mind-ezeknek az élén Gabriel Marinescu generális.

Még csak annyit, hogy a bucaresti rendőrség múltévi büdzséje 92.068.610 lejrt tett ki. (H.)

BRATCA

klimatikus, pormentes, gyönyörű nyaraló hely.

szigoru orth.

שר ארטטה. פנסיו

Steinmetz Zsigmondné

Kérném ügyelni e címre!!!

Elismert kitűnő konyha és izletes. Fel-nöttek, gyermekek és diétások, akik bőséges teljes ellátást vagy hízókúrát óhajtanak, bizalommal forduljanak hozzám. Szíves megkeresésekre pontos válasz.

A Magyar a maros

Targumures, ju tegnap választás mény ez: Kormár nemzeti parasztpárt 4572, Frontu párt 953.

Titulescu

Sa az m

Bucuresti, ju

Titulescuval k híreket közöl talaban látott Visoianu, Rom aki most lemo szágból a fővá egyike Titules munkatársainak földi utján és ken, amelyeket Cap Martinban

Visoianu töl román politika tulescunak küll szágha való vi Maniu Gyula nu Erdélybe u miniszterelnökk megbizása van számára, mert Cszkeköttes h

Támas

Titulescu sze litikai élet éro töldök. A kü sairól közölt jobboldali sajtó litikusoknak r küllügymisztr násai kétségté népszerűségét ben. Különöse tárgyalásai u a volt küll prókátornak nále ügyvédje oldali sajtó.

Az Univer beállítottásá féle külpolití munkatársát az öt ért sajtó intézett a ve serek. Titules ismeri az el pedig, mikor sokat részle következó n

— Azok, rólam, sem nem ismeri, den tekintél szervei eller gar vagyok teszi, hogy helyzetről a kérdéseket ha érintkez menttel, am gyok. Ecébb ba, rögtön hogy egyve met újra f

— De me ről a szim jelét láttar ezért vagy adni, hogy len tisztés földi munk

— Az el rátaim me

A Magyar Párt győzött a marosmegyei választásokon

Targumures, június 25. Marosmegyében tegnap választások voltak. A hivatalos eredmény ez: Kormány 8178, magyarpárt 8653, nemzeti parasztpárt 7159, nemzeti keresztény párt 4572, Frontul Românesc 3757, georgista párt 953.

Titulescu védekezik:

Szemenszedett valótlanágnak minősíti az ellene emelt vádakat a volt külügyminiszter

„Annak támogatásával vádolnak, aminek bekövetkezését még akarom akadályozni”... Visoianu szeméjében Titulescu követet küldött Romániába

Bucuresti, június 25. (Az Uj Kelet tud.) Titulescuval kapcsolatban most érdekes hírek közöl a fővárosi sajtó. A Capitalban látott napvilágot az a hír, hogy Visoianu, Románia volt varsói követe, aki most lemondásban van, Franciaországból a fővárosba érkezett. Visoianu egyike Titulescu legbelsőbb és odaadó munkatársainak, akit elkísért összes külföldi utjain és jelen volt a megbeszéléseken, amelyeket a volt külügyminiszter Cap Martinban folytatott.

Visoianu több megbeszélést folytat a román politikai élet személyiségeivel Titulescunak külföldi helyzetével és az országba való visszatéréssel kapcsolatban. Maniu Gyula hazatérése után Visoianu Erdélybe utazik, hogy felvegye a volt miniszterrel az összeköttetést. A volt varsói követnek különös fontosságú megbízása van Titulescu részéről Maniu számára, mert a két politikus között az összeköttetés hetekkel ezelőtt megszakadt.

Támadják a volt külügyminisztert Titulescu személye egyre inkább a politikai élet érdeklődésének homlokterébe tolik. A külföldön folytatott tárgyalásairól közltek hírek és az ezeket követő jobboldali sajtótámadások, sőt egyes politikuskok nyilvános gyűléseken a volt külügyminiszter címére intézett kihívásai kétségtelenül megingatták Titulescu népszerűségét a jobboldali közvéleményben. Különösen a Litvinovval folytatott tárgyalásai után érték heves támadások a volt külügyminisztert, akit „hivatlan prókátornak”, a „harmadik internacionálé ügyvédjének”, stb. minősített a jobboldali sajtó.

Az Universal, mely élesen jobboldali beállítottsága ellenére kitart a Titulescu-féle külpolitikai koncepció mellett, most munkatársát küldte ki Pozsonyba, ahol az őt ért sajtótámadásokkal kapcsolatban intézett a volt külügyminiszterhez kérdéseket. Titulescu kijelentette, hogy részben ismeri az ellene felhozott vádakat, majd pedig, mikor az újságíró a sajtótámadásokat részletesen is ismertette előtte, a következő nyilatkozatot tette:

„Azok, akik vádolnak, nem ismernek”

— Azok, akik ilyen dolgokat írhattak rólam, sem engem, sem pedig a külföldet nem ismeri, ahol azonnal elvesztené minden tekintélyét az, aki az ország hivatal szervei ellen emel kritikát. Ma szabad polgár vagyok, de multam kötelességemmel teszi, hogy tájékozódjam a nemzetközi helyzetről az ország érdekében. Politikai kérdéseket csak azután fogok megvitatni, ha érintkezésbe léptem a román parlamenttel, amelynek halálomig tagja vagyok. Ecélból vissza fogok térni az országba, rögtön a parlamenti szünet után, hogy egyetemi és parlamenti működésemet újra folytathassam.

— De mert a román közvélemény részéről a szimpátiának és bizalomnak annyi jelét láttam, hogy csak ezért és csak ezért vagyok hajlandó felvilágosításokat adni, hogy kétség se maradhasson egyetlen tisztességes ember lelkében sem külföldi munkámnak céljai felől.

A külföldi tárgyalások

— Az elmúlt év februárjában angol barátaim meghívtak, hogy júniusban elő-

adásokat tarttak az alsóházban, az oxfordi és cambridgei egyetemen, valamint a királyi külügyi intézetben. Annyi propagandát végeztek már ezekben a központokban Románia ellen, hogy nem teljesítettem volna hazámmal szembeni kötelezettségemet, ha visszatartottam volna a meghívást, mely lehetővé tette számomra, hogy a román szempontot számos kérdésben ismerhessem.

Természetesen ez alkalommal összeköttetésbe léptem az angol miniszterelnökkel, a külügyminiszterrel és különböző politikussal. Azt is kötelességemnek tartottam, hogy franciaországi politikai körökkel érintkezésbe léptem a nemzetközi helyzetről való tájékozódás végett. És most a pozsonyi egyetemen történt diszidoktorrá avatásomon beszélhettem ugyancsak tájékozódás céljából Eduard Benes csehszlovák köztársasági elnökkel, aki szíves volt velem és Kroftával, a cseh külügyminiszterrel hosszabb időt eltölteni.

A Litvinovval való megbeszélés

— Ami Litvinovval való beszélgetésemet illeti, mondhatom, hogy nem volt benne semmi titokzatos. A beszédem kapcsán, amelyet a következő parlamenti ülésnek megnyitására fogok tartani, ismertetni fogom Litvinovval való beszélgetésem tartalmát, hogy a parlament is megtudja, mi az igazság. Minden lepezés nélkül objektíven és nyíltan fogok beszélni mindenről és különösképpen az ország külpolitikáját érdeklő kérdésekről.

— Azzal kapcsolatban pedig, hogy minden formális cáfolatom ellenére újra azt irták, hogy köteleztem volna magam szovjet csapatok szabad átvonulásának bizto-

sítására Romániában, ismételtem, hogy ez az állítás szemenszedett valótlanág. Meg fogom magyarázni a parlament előtt az egész kérdést, ez alkalommal a szabadsággal, amelyet biztosít számomra magánemberi minőségem és látni fogják, hogy hazug mesét fabrikáltak. ebben a kérdésben velem kapcsolatban, mert ellenkezéleg, állandó törekvésem az volt, hogy megakadályozzam azt, amiről azt állítják, hogy megvalósítására köteleztem magam.

— Minthogy nem akarok polémiába bocsátkozni, különösképpen, amikor távol vagyok az országtól és nem áll módomban azonnal válaszolni a replikákra, befejezem itt és csak még valamit teszek hozzá: egész politikai életemben nem egy kormányt, hanem a román nép szolgálatában állóknak tekintetem magamat. Első politikai lépéseimtől máig a román népet nem tévesztettem össze néhány politikussal, hanem a névtelen ténegnek tekintetem, amelynek biztos ösztöne van és amely mindig vonzott, még akkor is, amikor külügyminiszter voltam és olyan munkát végeztem, melynek részleteiről nem lehet nyilvánosan beszélni. Akarom, hogy tudomásul vegyék, ha valaha egy pillanatra is nemzetem szolgálatában tudtam magam, úgy ebben a szolgálatban vagyok ma is, és érzem azt a kötelességet, mely a nemzet javára és védelmére munkára szólít és ez a munka életemmel együtt fog csak befejeződni.

Ezzel a határozott mondattal fejeztem be nyilatkozatát Titulescu.

„Faji telepítés”-t javasol a királyi bizottság Palesztinában?

Nagy jelentőséget tulajdonítanak a palesztinai főkörmányzó londoni utjának

JERUZSÁLEM, június 25. A Palcor jelenti, hogy Sr Arthur Wauchope palesztinai főkörmányzó Spicer rendőrfelügyelő kíséretében repülőgépen Londonba utazott, ahol részt fog venni a kormány új Palesztinai-politikájának végleges lezárásában. A főkörmányzó három hétig marad Londonban és ezen idő alatt Battershill főtitkár fogja helyettesíteni.

Ugyancsak a Palcor értesülése szerint főkörmányzó elutazása előtt magánkivallgatásán fogadta a jeruzsálemi főmuftit. A beszélgetésről nem adtak ki semmilyen sajtónyilatkozatot.

LONDON, június 25. A „Sunday Times” jelenti, hogy a királyi bizottság jeleztetését még a közel napokban aláírják és a kormány elé terjesztik. A jelentés közlésétől július elején kerül sor. A lap értesülése szerint a jelentés aránylag ársztikus politikai vonalat követ, amely messzemenően figyelembe veszi az angol birodalom szükségleteit és „Racial Settlement”-et, faji telepítést irányoz elő Palesztinában. Hogy milyen formában képzele ezt el a királyi bizottság, arról hallgat a lap.

Arab főderáció?

Az arab lapok egyébként felkapják a szíriai sajtó azon híradásait, melyek szerint Anglia és Franciaország között meg egyezés jött volna létre a közelkeleti országok és így Palesztina politikai sorsára nézve is. Az arab lapok azt állítják, hogy Anglia és Franciaország hajlandók hozzájárulásukat adni egy arab államszövetség alakulásához, amely Irákot és Egyiptomot is magában foglalná, azzal a feltétellel, hogy az arab államok egyidejűleg kötelezzik magukat a Palesztina egy részében felállítandó zsidó állam elismerésére.

A „Palestin” című arab lap viszont meg erősíti, hogy a főkörmányzó londoni útja egyet jelent a Palesztina kettéosztásáról szóló tervek feladásával. A főkörmányzó londoni utjának célja az új Palesztina-politikáról folyó tanácskozásokkal áll szoros összefüggésben. Két javaslatról van szó a lap szerint. Az egyik a zsidó bevándorlás és földvásárlás betiltását és parlamenti képviselőt létesítését irányozná elő, amelyben a lakosság mai számarányának megfelelő képviselőt lehetne jutni. A másik javaslat Palesztinának Transzjordániával való egyesítéséről szól és eszerint olyan mértékben engedélyeznék a zsidó beván-

dorlást, hogy a zsidó lakosság ne haladjon túl az összterület lakosságának 30 százalékát.

Ezek a verziók minden valószínűség szerint sokkal közelebb állanak bizonyos arab politikuskok aspirációihoz, mint a tényleges valósághoz.

Az „arab ellenzék” nevű politikai csoport tagjai élénk agitációt fejtenek ki Palesztinában az ország kettéosztásának terve mellett. Az agitáció Betlehemből indul és éles ellenpropagandára készíti a mufti híveit, akik hevesen támadják Issa Benda-kot, Betlehem polgármesterét.

Ussischkin agitációs körútja

Az ITA jeruzsálemi jelentése szerint M. Ussischkin, a Zsidó Nemzeti Alap és a Cionista Akcions Komité elnöke beutazta az országot, meglátogatta az összes kolóniákat és felszólította a jüsvot, hogy ne engedje kettészakítani az országot és fejtsen ki erőteljes ellenállást mindenféle felosztási tervekkel szemben. Ussischkin beszédeit a zsidó kolónisták nagy lelkesedéssel fogadták.

A kis A. C. tanácskozásai

A cionista Akcions Komité politikai ta-

nácsa (kis A. C.) fontos értekezletet tartott a napokban. Mint ismeretes, a Jewish Agency nemcionista részének kívánságára elhatározták, hogy azoknak részvételével az Agency Administratív Committee keretében is politikai tanácsot alakítanak (kis Administratív Committee), amely miként a kis A. G. az exekutív tanácsadó szerveként fog működni. A kis Administratív Committee nemcionista tagjai: Magnes volt rektor, Schlessinger, Movomeinsky, Smilansky, Vitales, Julius Simon, Pinne, Ernst Kahn, cionista tagjai: Ussischkin, dr. Bernstein, rabbi Gold, Locker, Remez, Rubaschow, Glüksön, Schmoken lesznek. A kis A. G. ülésén Mose Sher-tok, az exekutív politikai osztályának vezetője tartott nagy expozé a politikai helyzetről. A vitában Ussischkin, dr. Bernstein, Shragai, Tabenkin és dr. Blumenfeld vettek részt.

A főmufti távirata Roosevelt elnöknek

Jeruzsálemi jelentés szerint a főmufti, mint a legfőbb arab bizottság elnöke táviratot intézett Roosevelt elnökhöz, amelyben kijelenti, hogy a legfőbb arab bizottság mély aggodalommal kíséri a zsidók azon erőfeszítéseit, hogy az Egyesült Államokat az arabok jogom követeléseit elleni állásfoglalásra bírják.

Párizs, június 25. A francia kormány 100 ezer frankot adományozott a jeruzsálemi heber egyetemnek egy a francia irodalom számára felállítandó tanszék javára.

Costiui gyógyfürdőn 30 százalékos kedvezményt kapnak az Uj Kelet előfizetői

Az Uj Kelet kiadóhivatala és a máramarosi Astra között a napokban megállapodás jött létre, melynek értelmében az Uj Kelet előfizetői Costiui gyógyfürdőn kivételes kedvezményben részesülnek. A megállapodás értelmében az Uj Kelet előfizetői az összes fürdőjegyek árából 30 százalékos kedvezményt kapnak. A CFR 25 százalékos kedvezményt ad a costiui nyaralóknak. Az ellátás hihetetlenül olcsó, ugyszintén a lakások. A fürdőn orth. kóser vendéglő is van. Az Uj Kelet előfizetői a costiui kedvezmények miatt forduljanak Káhn Kálmánhoz, lapunk sziget munkatársához.

és cáfoltak, végül nyilatkozat jelent meg megszokott formantiszemizmust.

olgoznak tehát és an azt, amit gondolt propagandát üznek, és többet érnek el, mint a megmozdulások. Aja elvetheti az antifa azonban egészen B. fasiszta párt, a áll és előrelátó politószelepeket tartogat alkalmas pillanatokba tika annál könnyebb, ütökzik erősebb et gyakorlatilag allg kampánytól eltekintlének esetek ellen, a onban nem látják. A ugyan az antiszemilág miatt azonban Mussert „politikai betországhoz hasonló ban nincs talaja

Mosse-

át követel

külföldre vándorolnem volt érvényben dorlásánál s a nést azt követeli, hogy vagyonának körülküldje vissza Néralósinőség van arlád, amely megtarisi irodáit és más felszólításnak eleget

szerint a német állás összeget követelns Lachmann-Mosseól 4,5 millió márn-Mossetől, Hilda egyenként 407.000 Lachmann-Mossetől esen 5,7 millió márkövetelik továbbá k 1934 június 30-tól ni kamatait...

esetei an

gyi hivatal 966 nyilatóségileg nem nyilat utalt kórházba.

A rendőrség k végén a bucaresti k kimutatását találét, nyugalmát, rend-a következő rendőr-

detektiv, 2063 közisztviselő, 24 telefovéd, egy gyógyszerés 3 vegyész és mindtel Marinescu gene-

gya a bucaresti rend e 92.068.610 lejt tett (h.)

TCA

gyönyörű nyaraló

orth.

X pansió emondménál

ni e címre!!!

na és izletes. Fel-

diétások, akik bő-

gy hizokurát óhaj-

forduljanak hozzám.

kre pontos válasz.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Louize Labé szonettjei — Franyó Zoltán fordításában

Franyó Zoltán ma kétségtelül egyike a legkiválóbb élő magyar műfordítóknak. Kivételes kulturája, elmélyült filológiai műveltsége összehangzóan párosul művészetében szinte tüneményes kifejezésbeli tehetséggel. Igazi „poeta doctus” ő, a költészet tudósa és egyben megszállottja.

Műtán a modern és antik világköltészet legkiválóbb, legtelibbhangzóbb, legszívhezszóbb költeményeit szolgáltatta meg magyar nyelven, — most egy középkori francia költőasszony: Louize Labé huszonnyolc szonettjének mesteri fordítását jelentette meg — könyvbarátok számára egyenesen csábító külsejű, stílusos kötetben.

E forróvérű költőasszony költeményeinek föjtött erotikája, a szokványos női ájszermémet levetkőző, közvetlen őszintesége szinte szétrobbantja a kimért, hideg szonettek szorító formáit, hogy az izes középkori francia nyelv hajlékonyságának, csodálatos zengzetének szépségeit annál tömörebben demonstrálhassa.

Franyó pompás fordításain meglátszik, hogy mennyi szeretettel, a mesteri bravurnak milyen nemes eltökéltséggel fogott hozzá a szonettek átültetéséhez. Elképzelése csak kevés helyen maradt mögötte a kivételnek, sőt bátran mondhatom: vannak strofái, különösen a tercinek között, amelyek zengzetben, erőben és egyben lágyágában, a szenvedélyes hang pátozásának megszólaltatásában csaknem azonos értékűek a francia szöveg eredeti szépségeivel. Például:

„Ha majd szememnek nem lesz könnye sem s kezem merev lesz, hangom szinte tompa s ha lelkemből nem ér e földi lét szerelme hozzád: legfénylőbb napomba halál sötéte vesse gyász-színét.”

Vagy figyeljük meg e pathétikus sorok édesen busztó zenéjének finom és mégis erőteljes hangszerejét:

„Csak hadd nyilazzon engem Amor-isten új lángnyilakkal, vagy ha mást akar haragja — szörnyűbb bajjal is fenytessen: oly ronc vagyok már, annyi seb takar, hogy nem kell átszúrni lelkem' el se rejtem, új sebnek úgy se jut parányi hely sem.”

A mesteri fordulatoknak, a szinte túlaradó fordítói készségnek olyan fegyelmességét találjuk ezekben a magyar nyelvre transzponált szonettekben, amely csak kivételes művészek istenadta ajándéka lehet s Franyó Zoltán kétségkívül eme istenadta, kivételes tehetségek közé tartozik. Könyvét a budapesti Cserépfalvi-kiadó adta ki és mindössze háromszáz amatőr-példányban jelent meg, amelyből még néhány darab kapható.

Bárd Oszkár: Telek László (Dráma)

A kitűnő erdélyi költő, aki a mély gondolati elemet és a letisztult humanista érzést Aprily eltávozása óta talán a legértékesebb nyelvi és formai tökélyvel szólaltatja meg Erdélyben — drámát írt Telek László grófról, a 48-as magyar forradalom egyik legtragikusabb, leglázongóbb lelkű, legnemesebb hősről.

Bárd Oszkár már nem egy színpadi és főleg történelmi színpadi alkotással próbálkozott, több-kevesebb sikerrel. Emre újabb színpadi alkotásának is ugyanaz a hibája (vagy talán erénye?), ami legtöbb eddigi színművének, nevezetesen az, hogy könyvdramma, amely költői szándékoltsággal van megírva, de alakjai mégis papirosfigurákként hatnak. Ami elevenség, életesség van e drámában, az nem az alakokból árad, hanem a köröttük terjengő történelmi levegőből. Hogy ennek ellenére sem dilettáns alkotásnak hat a „Telek László”, ennek egyedüli oka az, hogy igazi költő írta, akinek tragikus és fenkölt világnézését annyi szép, nemesveretű költemény igazolja. A könyvet a kolozsvári Minerva Rt. kiadó vállalat adta ki izléses kiállásban.

Flórián Tibor: Vázlatok

Az igénytelen, de ezúttal igen találó cím is elárulja, hogy a fiatal, izmos tehetséggel erdélyi költő újabb verskötetében azokat a rövidlevegűt verseit gyűjtötte össze, amelyek vázlatzerűen, szinte ideges leegyszerűsítéssel, csupán a költő érzelmi, értelmi és szemléleti villanásairól akarnak számot adni. Flórián Tibor eredetiségét és egyedülállóságát régebbi költeményeiben is az a hajlandósága határozza körül, hogy festményeket adjon — dalban beszéltve. Ebben a külsőben is szűkreszabott kötetben ez a hajlama még fokozottabban tűnik ki. Apró, éles jellegzetességekkel odavetett vázlatokat rögzít le tollával a papírra, melyeknek költői tartalmát hangulatainak, a természettel szemben misztikusan beállított látásának bensőségessége adja meg. Nagyon tehetséges bijuk ezek, — de líráról lévén szó — nem eléggé közvetlenek, nem eléggé ünfeledek s emellett nélkülözik a formai és nyelvi virtuozitást is. Szeretnék hinni, hogy a tehetséges költő újabb kötetében bő kárpótást fog nyújtani e hiányérzetünkért.

Salamon László

MINDEN BARÁTNŐJE SORBAN FÉRJHEZMENT, MIG Ő...

OLAJBOGYÓ-OLAJ, AZ ANTIK... ÉS MÉGIS UJ SZÉPÍTŐSZER

Minden nő elragadóbb, bájosabb lehet, ha a Palmolive szépitő-kurát használja. Reggel és este masszírozza arcát, nyakát, vállait a Palmolive szappan bőséges habjával. Mossa le, előbb meleg, azután hideg vízzel. Ennyi az egész. Ez a nagyszerű szappan mélyen behatol a pórusokba és megtisztítja azokat minden szennnyől.

Az olajbogyóolaj révén, amely egyik alkotórésze, a Palmolive szappan megpuhítja az epidermiszt és fiatalos hamvasságot kölcsönöz annak. Arcbőre fiataliságtól ragyogó lesz...

Palmolive olyan olcsó, hogy a nők milliói használják fürdőszappannak is és boldogok, hogy testüket is olyan ideálisan gondozhatják, mint arcukat.

A demokrata párt harmadszor is jelöltetni akarja Rooseweltet a köztársasági elnökségre

NEWYORK, június 25. (Rador.) Igen valószínűnek látszik azon eshetőség, hogy Rooseweltet harmadszor is jelölti fogják az Egyesült Államok elnökének. A demokrata szenátorok a napokban ülnek össze értekezletre Jefferson szigetén, hogy ezt az eshetőséget megvitassák. Ismeretes, hogy amikor Washington nem volt hajlandó harmadszor is vállalni az elnökséget, az összes többi elnökök követték példáját.

Újabb washingtoni jelentés szerint Roosewelt elnök résztvesz a Jeffersonsziget-i értekezletben, ahol a demokrata szenátorok és képviselők tanácskoznak három napon át. Az értekezleten állást foglal a demokrata párt a jövőt és különösen Roosewelt harmadszori jelölése felől fog dönteni. Tekintettel a legutóbbi eseményekre és John Lewis, az amerikai munkásság ismert vezérének jelölési eshetőségére nin csen kizárva, hogy az Egyesült Államok történetében először egy elnök háromszor jelölteti magát.

Capitol Mozgó Ma premier!

A fehér vadász

A film izgalmas cselkeménye a legszebb exotikus vidékeken és a dzsungelben lett felvéve. Főszereplők: WARNER BAXTER és JUNE LANG.

Műsor előtt: Uj világhírű. Olcsó nyári helyrak!!!

Két kolozsvári zsidó kereskedő és a Transzilvánia biztosító intézet érdekes harca

Öngyujtogatásért jelentették fel a kereskedőket, de a vád megdőlése után sem fizetik ki a károkat

Cluj, június 25. (Az Uj Kelet tud.) Az elmúlt őszön nagy feltűnést keltett a városi körökben, hogy a Stiglitz fivérek kenőcs- és olajraktárában történt tüzesetből bűnügy fejlődött ki. A raktár legélese nyomán ugyan is Stiglitz Mór és Stiglitz Sámuel tulajdonosok mintegy félmillió lejt kitévő kárlistát nyújtottak be a Transzilvánia biztosítóintézetnek, amelynél az ingatlan és raktár biztosítva volt. A kár megtérítésére vonatkozó tárgyalásokat azonban megszakította, hogy a biztosítóintézet öngyujtogatás vádjával feljelentést tett a rakartulajdonosok ellen, akiket az ügyészség rövid időre őrizetbe vett.

Kiderült azonban, hogy a raktárban kiderült tűz nem öngyujtatásból keletkezett és a szakértői vélemények és tanuk meghallgatása után a vizsgálóbíró a Stiglitz fivéreket szabadlábrahelyezte, 4396 1936. számú végzésében pedig vádelejtési indítványt tett az ügyészségnek. Ennek alapján a károsultak újra felvették a kapcsolatokat a biztosítóintézetrel, a tárgyalások azonban ezután sem

vezettek eredményre. Az ügyészségre ugyanis másodsor is följelentés érkezett a Stiglitz fivérek ellen, ismét a biztosító intézet részéről. Az ügyészség a fenti szám alatt emintézt első feljelentést átvizsgálva, megállapította, hogy a vizsgálóbíró ebben a kérdésben már a feljelentéssel ellentétes döntést hozott és a második feljelentést 1733 937. szám alatt ad acta tette.

A biztosítóintézet különös eljárására a károsult Stiglitz fivérek azzal feleltek, hogy hamis vád címén feljelentést tettek, melyben nagy összegű erkölcsi kártérítést is követelnek a biztosítótól. Közben azonban a bírtonkon belül lévő biztosító-társaság nem hajlandó kifizetni a társaság forgalmához mérten neveltséges károkozásokat. Ezért a Stiglitz fivérek most polgári uton perelnek a Transzilvániai biztosító intézettel a kár összegét. Ezzel azonban az ügyfeleket súlyos károsodás érte, minthogy a szegény vállalatnál a félmillió összeg jelentősen számít. Közgazdasági körökben feltűnést keltett az ügy, mert a Stiglitz

fivérek az ügyészség által 9133 1937 szám alatt kiadott igazolvánnyal bizonyítják az öngyujtatásban ártatlanságukat és a jöbönitásumnak ismert intézet ellenére sem akar fizetni. Az ügy annál feltűnőbb, mert a Transzilvánia biztosító ugyan százsz kezekben van, de biztosított felei — értehetetlenül — szinte teljes egészükben zsidókból tevődik ki. Ugy látszik azonban, ez nem akadályozza meg a társaságot, hogy zsidó ügyfeleivel szemben kivételes bánásmódot alkalmazzon.

Zsidó diák kapta az iskola legjobb diákjának kijáró aranygyűrűt a Seminarul Pedagogic Universitar mintagimnáziumban

(Cluj, június 25. (Az Uj Kelet tud.) Az ös-szes kolozsvári közpiskolák nyolcadik osztályában befejezettek már a tanítások, a diákok lázasan készülnek a ma kezdődő írás-beli érettségire. A tanév lezárásával összeállították a középiskolák diákjainak szokásos ranglistáját, amelyeken a kisebbségi diákok igen szép helyeken szerepelnek. Kolozsváron a legnagyobb kitüntetést Balázs Endre ügyvédnek a fia, Balázs György kapta. Neki jutott osztályrészüll az a legmagasabb kitüntetés, amelyet középiskolák elérhet: arany pecsétgyűrűt, amelyet csak az kaphat meg, aki 8 éven keresztül első tanulója volt az iskolának. Balázs György állandó kilencen feüli médiával végezte az egyes osztályokat és így érhet-te el ezt ritka kitüntetést, amit átlag hét évenként adományoz az iskola. Eddig Balázs György az első kisebbségi tanuló, aki újjár-huzhatja az iskola legjobb tanulójának kijáró gyűrűt. Az izléses pecsétgyűrű közepén három betű van bevésvé: S. P. U., Seminarul Pedagogic Universitar. Belső felén a dátum: 1937. Hét évvel ezelőtt Pamfil egyetemi tanár fia kapta ugyanezt a kitüntetést.

EGÉSZ ERDELYBEN elismert és legjobb ital a

Dreher-Haggenmacher

SÖR

Kérjük mindenütt

Internátus
...keket a jövő tan-
...állítás, diplomás
...mellett is a dijak
...st díjtalanul küld:
Avram I. 9.

A népszerű akció

Irta: Bató Lajos

Hát ilyen is van?

Ez első pillantásra tényleg ellentmondásnak látszik. Es joggal. A pénzügytést sosem fogadják lelkesedéssel. És a palesztinai országépítési akció nehézségeinek pláne sok oka-foka van. Bárhová és bármilyen hónapban is érkezik a delegátus valamilyen helyre, a következőt kell meghallgatnia: 1.) az akció lefolytatásaira kitűzött időpont alkalmatlan és 2.) speciális helyi viszonyok állnak elébe az akciónak. De a tapasztalt delegátus megtanulta már az élet iskolájának első osztályában, hogy alkalmatlannak neveznek minden időpontot, amelyben akció készül és hogy az egész diáspórában mindenütt speciális viszonyok uralkodnak, amelyek Oslótól Captownig alapjában véve ugyanazok.

Ezt előrebocsátva, elárulhatom, hogy a Gáil-akción van szó. Nem tudom minek tudható be az akció népszerűsége. Ki tudja, mi pendíti meg a zsidó szív hurjait? Talán az arab zendülés, talán az angol királyi bizottság ténykedése, talán az ország jövőjéről szállingó sok hír, amely ma a zsidó világot izgatja, talán annak megismerése, hogy a jisiv és mindenképp a zsidó falu derekul és emberesen megálta a helyét az arab terrorstrom idején, talán a zsidóság helyzetének rosszabodása a diáspórában, talán mindezen tényezők együttesen járultak hozzá ahhoz, hogy a zsidó világ szeretettel, jó szívvvel és megértéssel fogadta a Keren Kayemeth Gáil-akcióját.

Nem kell ugye mondanom, hogy a Regát jó példával járt elől. Braila, itt kezdődött meg a regáti munka, mindjárt megduplázta a mult esztendői 40.000 dunám-gyűjtés eredményét, Galati, Iasi, Botosani, Bârlad szintén nagyon kitétek magukért, míg Floesti megnégyeszerelte a tavalyi sikert. A fővárosban relative később vette kezdetét a munka, de annál eredményesebb. Most először értette meg a bucaresti zsidóság, hogy a Keren Kayemeth nem elégedhetik meg bánikkal akkor, ha a mai viszonyok között a nemzet és ország iránt vállalt kötelezettségének meg akar felelni. A cél plasztikus egyszerűsége „földet veszünk, mert telepíteniünk kell!” megkapta a zsidók szívét és áldozatkészségét.

Ugyancsak nagyon jó sikerrel folyt le az akció Bukovinában. Cernăuțiában május 17-én fejeződött be egy komoly akció a jeruzsálemi egyetem részére és ennek ellenére (lásd fent alkalmatlan időpont és speciális helyi viszonyok) egy hétre reá kitűnően sikerült a Gáil-munka.

De Ardeal sem maradt vissza a többi országrész mögött. Mindenekelőtt Timisoara tett ki magáért, amely lényegesen feljavította a tavalyi eredményt. Lugoj, Arad és Oradea szintén teljes mértékben megfeleltek a hozzájuk fűzött reményeknek. Cluj most adja meg a választ a hozzá intézett felhívásra.

Érdekes lélektani tanulmányokra nyujt alkalmat az ilyen akció az adakozók tekintetében. Van sok olyan, aki szivesen ad, mert átérzi a mai helyzet sorsdöntő voltát és a földmegváltás fontosságát, akinek felragyog a szeme, ha Ereclől esik szó. Nem mondhatni, hogy éppen a gazdagok többsége ebbe a kategóriába tartozik, a kevésbé jómódu és szegény bizony túlnyomó többségében aránylag többet ad mint a gazdag. Meghatottsággal

gondolok arra a lugoji kárpitosmesterre, aki midőn betértünk hozzá, nővérel együtt éppen egy pamlagot vont. Ámidőn hallotta, miről van szó, felállt a munkájától és büszkén vágta ki: „Erre ezer leit adok!” Hány gazdag embert szegényített meg ez az egyszerű iparos.

Azután vannak olyanok, akik adnak, de nem meggyőződésből és végre ott van a nem-adók kicsiny, de mindenre elszánt csoportja. Persze nem olyanokról van szó, akik nem tudnak, hanem akik nem akarnak adni. Ezek rendkívül találékonyak, de nem mindig ügyesek a kifogások kigondolásában. Jót nevetünk

egy oradeai jómódu kereskedőn, aki elzárkózását azzal indokolta, hogy rendkívül sokat ad cedákára. Nemrég jótékony célra „egy vagyont” áldozott.

— „Miféle jótékony cél volt az, kérem?”
— „Az unokahugomat háziasítottam ki!”

De legalább is oly fontos mint a gyűjtés, az akció nevelő, ismeretterjesztő része. Odallunk a mi zsidó atyáinkfiával és beszélünk Erec Jisrael jelenéről és jövőjéről. És örömmel állapítható meg, hogy az érdeklődés országunk iránt öregbedett, hogy a zsidó ma már fokozottabb mértékben érzi és érti meg az országépítés jelentőségét.

No, még egy szót a kísérőkről, akik akciónk terhében osztozkodnak. Vélünk együtt a „nemzet napzsámosai” ezek a derék cionista nők és férfiak, akik önfeláldozással áldozzák idejüket és munkájukat a szent ügy érdekében. Őket illeti a siker orozslánrésze.

SZÍNHÁZ-FILM

A magyar szintársulat ünnepi hete

Négy szabadtéri előadás a református kollégium udvarán szombaton és vasárnap este kilenc órakor:

Az ember tragédiája

Madách Imre drámai költeménye 14 képben, Erkel teljes kísérezésével, az Erzsébet énekkar és a Magyar Dalárda közreműködésével.

Főrendező: Kádár Imre. Rendezők: Gróf László, Tóth Elek, Deésy Jenő. A színpadot és a kiállításat Rajnai Sándor tervezte, a díszleteket Kudelász készítette. A zenekart Stefanidesz József vezényli, az énekarokat Rezik Károly tanította be. Az athéni kép zenéjét Csiki Endre szerezte.

Eva: Fényes Alice, Adám: Nagy István, Lucifer: Kovács György. A többi főszerepeket: Tóth Elek, Tompa Sándor, Csóka József, Jenei János, Borovszky Oszkár, Lantos Béla, Réthelyi Ödön, Deésy Jenő, Homm Pál, Csengeri Aladár, Dancsó György, Kudelász Károly, Stefanidesz Ilé, Felszeghy Mária, Czoppán Flóri, Miklóssy Margit, Beness Ilona, stb., stb. alakítják.

A nimfa-táncot, a bacchanaliát és a halál-táncot Tebán János, Topán Lulu és a színház táncokara, azt athéni haditáncot és a francia forradalmi táncot Radó Éva táncolja.

Színlet a III. kép, a római kép és a francia forradalmi kép után. Jegyek szombat délután 1 óráig a színház pénztáránál, délután 4 órától a helyszínen válthatók. Ha az előadás eső miatt nem volna megtartható, az előre váltott jegyek a Tragédia vasárnap esti előadására érvényesek. Az előadás megtartottnak tekintendő, ha a római kép lement. Helyárak: 100, 80, 60, 40 és 20 lej.

A színpad ács munkáit Tőkés János ácsmester végezte. Fényes Alice ruháit Szilágyi Éts szalója készítette.

Főgyűjtő: Örvössy Géza, színpadmester: Fényes Antal, világosítók: Tunyogh Lajos, Stern József és Gerendy Sándor, főszabó: Kiss György, kellékes: Szigeti János.

További szabadtéri előadások:

Kedd este 9: Hamlet. (Beethoven Eroida szimfóniájának kísérezésével.)

Csütörtök este 9: Liliom. Molnár Ferenc külvárosi legendája. Kacsóh Pongrác kísérezésével.)

HETI MŰSOR:

Szombat 9: Az ünnepi játékok megnyitó előadása a református kollégium udvarán felépített szabadtéri színpadon: Az ember tragédiája.

Vasárnap d. u. 3: A színházi stúdió növendékeinek vizsgálóelőadása. (Operett, dráma és vígjáték részletek, Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap este 9: Az ünnepi játékok második előadása a református kollégium udvarán: Az ember tragédiája.

Hétfőn a Hamlet szabadtéri előadásának előkészületei miatt nincs előadás.

Kedd 9: Az ünnepi játékok harmadik előadása a református kollégium udvarán: Hamlet.

Szerdán a Liliom szabadtéri előadásának előkészületei miatt nincs előadás.

Csütörtök 9: Az ünnepi játékok záróelőadása: Liliom. (A színházi szezon beárítása.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

I. Az aranytó. Szovjet filmretek. II. A 40 éves férfi. Fősz.: Sylvia Sidney és Herbert Marshall. Előadások kezdete: 3.20, 4.50, 6.20, 7.50, 9.30, 10.50.

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap: A kaméliás hölgy. Fősz.: Greta Garbo, Robert Taylor.

Hétfőtől premier: Családi háromszög.

MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

I. Az élet lángja. (SHE). Egy fantasztikus történet. Fősz.: Helen Gahagan és Randolph Scott. II. Ki volt Jack Mortimer. Dráma. Fősz.: Adolf Wohlbüch és Luise Ullrich. III. Journal.

HÍRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉ:

HÍRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

LACUL ROȘU (Gyilkostó)

„Rózszi” pensio

Központban, gyönyörű felkúszással, elsőrendű ORT. KOSER étkezés, tiszta napos szobák. Telefon 5.

APRÓ HÍRDETÉSEK

Sirkóavatás. Értesítjük ismerőseinket, hogy néhai Roth Gizi sirkóavatása f. hó 27-én délelőtt 10 órakor lesz az új ortodox temetőben.

180 lejért villanydololunk 6 havi garanciával. Speciális hajfestés, víz-van ondulás és művészies parókakészítés. H. Lotti, Calea Regele Ferdinand 3. Udvarban.

Felixfürdőn megnyitott a Weisz-féle Bihar Szálló. Szigoruan orth. kóser vendéglő. **השגחה יוסף שלמה פינקלשטיין** Finkelstein József és neje vezetése mellett ahol elsőrendű koszt, penzió kapható. Pontos kiszolgálás.

Marmorosch Bank betétkönyveket legmagasabb árban vesznek. Hirsch Salamon Huedin.

Baiamara utazók figyelmébe! Nyaralóknak, utazóknak nagy érdekezmények. Előnyös, gyors kiszolgálás. Panzió. Esküvőket is elvállalok. Izsák Ferenc ort. kóser vendéglője Baiamare.

Üvegkereskedőség, fiatal, ügyes munkatársak, antik szalonbutor, Singer sülyesztős varrógép, bizomány, sürgősen féláron alul eladó. STERNBEG régiségkereskedő ORADEA, Bul. Reg. Ferd. 13.

Alkalmi vétel

Egészen új, modern mahagoni háló, modern ebédlő, antik szalonbutor, Singer sülyesztős varrógép, bizomány, sürgősen féláron alul eladó. STERNBEG régiségkereskedő ORADEA, Bul. Reg. Ferd. 13.

Elhelyezném 16 éves csendes, idegbeteg lányomat csakis ápolónőhöz, nyugodt, tiszta helyre. Fizetés 1500 lej. Leveleket „Ápolónő” jeligen a kiadóhivatal továbbít.

Keresek megbízható, komoly zsidó leányt Timisoarara nem fekvő beteg idősebb nő mellé, aki háztartásban is segítkezik. Leveleket „Arvany előnyben” jeligére e lap kiadóhivatala továbbít.

Aki Clujon jól és megbízható kóser akar enni, keresse fel a

ROTSCHILD-féle bodegát, Cluj, P. Mihai Viteazul 33. Dick-féle ház, igetes ételek, ugy melegen mint hidegen. Figyelmes kiszolgálás.

חנות השגחה הבידי צדקה יראים ספרד קלוש

Szováta fürdőn az Éva-villában elsőrendű kóser penzió. Júniusban 180 lej, július-augusztusban 250 lej a teljes napi penzió Szobák előre rendelhetők.

Alkalmazottat keresünk italüzletünk vezetésére. Irásbeli ajánlatok „15.000 befektetés” jeligére a kiadóba.

Antik butorok eladók. Str. Regala 10/a emelet.

Pályázat. A cluji Poale Cedek keres egy megfelelő szép csengő hanggal rendelkező **בצל מוסף** előimádkozót a közelgő nagy ünnepekre. Ajánlatok Poale Cedek Cluj, Str. G. Barițiu 16 küldendők. Utiköltség csak a meghívottnak térített meg.

Két izraelita fiatalember teljes ellátást kaphat, különbejáratu szoba. Kepesnél, Baron L. Pop 27.

Kóser uriháztól 4 személy részére házhoz hordva kosztot keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

Fizetéses gyakornokot felveszek faszakmában. Cim a kiadóban.

Johangu rövid bécsi zongora olcsón eladó Tului Maniu 29, I. em.

100.000 lejtel betársulnék vagy átvennék egy jólmenő üzletet, esetleg bizalmi állást vállalnék. Közvetítőt díjazok.

Bicli, erős, jókarban, eladó. Calea M. Pop 94.

Könyvelésben jártas, most érettségiző fiatal lány, perfek román, francia, magyar nyelvtudással, alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Ha kapcsolatot keres Palesztinával,

forduljon bizalommal hozzánk.

Utmutatással szolgálunk. Kapcsolatokat létesítünk. Megvédjük érdekeit.

Vállaljuk vagyonértékelést, Vállaljuk bizalmas megbízásait. Piacanalizist készítünk minden szakma részére.

Előkészítünk egzisztenciát biztosító társulásokot. Tökéletes helyzetismeretünk révén minden üzletágban gyors és precíz elintézését garantálunk.

„SHWIL”

OFFICE FOR BUSINESS RELATIONS

Dux Manó P. Vidor

TEL-AVIV, P. O. B. 1955.

Nemzetközi válaszbélyeg melléklését kérjük.

Időprognózis. Ötvenre derült ég, szél, emelkedő hőmérséklet. Padékre hajló irán. A kölcsönvett összeg arányában 29 foko

Nyolcszázmillió Bucurestiből jelentkező CFR felhatalmazás. A kölcsönvett összeg nemzeti védelmi szektet fognak eszke

Meghalt Fischdomból jelentik: A gyászosa van: ma regyernagy, az angol Fischer a világhábat irányított, amalmével végződtek

Utolsó nyári az olasz kormány. rinában ma mini elnökletével. A koalíció. A legösszesen tartják.

Meir Grossmanna felosztása ellen Meir Grossmann, a mapokban nagy zsidósága előtt a c. ről. Szónok a m. tette és kritizálta. zet, valamint az tartását, a legutó Hevesen ellenzi, amely nemcsak az hanem a zsidó nép szakitaná. A cion megoldását csak a hetővé, ha Palesz hajlandó felvenni kes, hogy Weizma beszélt, hogy egy fontosabb minden. aki a zsidó állam zsidó állam érdeké mikor tiltakozott már a zsidó kato gdeni. Szónok ez vizionisták történet lanatokban a cion zik. Amikor Meir kiosztásának ren beszélt, hogy ez korrumpálja az letkezett a terem nek abba kellett perc mulva ismét cion kongressz tizálta.

TÖRÉletes FÉNYKÉPEK PERUTZ filmekkel és LEMEZEKKEL.

Perutz

HIRBEK

Időprognózis. Emelkedő légnyomás, óhanyire derült ég, enyhe határozatlan irányú szél, emelkedő hőmérséklet, helyi jellegű csapadéokra hajló irányzat, esetleg viharok várhatóak. Ma délelőn a fővárosban napon 31, árnyékban 29 fokot mértek.

Nyolcszázmillió kölcsönt vesz fel a CFR. Bucurestiből jelentik: Nemzetvédelmi érdekből a CFR felhatalmazást kapott 800 millió lejes kölcsönnek belső hitelintézetektől való felvételére. E kölcsön garanciája végett 2 milliárd értékű papirokat fognak kibocsátani. A kölcsönvevő összegből a vasutak különböző nemzetvédelmi szempontból fontos építkezéseket fognak eszközölni.

Meghalt Fischer angol tengerész. Londonból jelentik: Az angol hadseregnek nagy gyászja van: ma reggel meghalt Fischer tengerész, az angol hajóhad főparancsnoka. Fischer a világháború alatt több tengeri csatát irányított, amelyek az angol flotta győzelmével végződtek.

Utolsó nyári minisztertanácsát tartotta az olasz kormány. Rómából jelentik: A Quirinalban ma minisztertanács volt Mussolini elnökletével. A kormány folyó ügyekkel foglalkozott. A legközelebbi minisztertanácsot ősszel tartják.

Meir Grossmann nagy beszéde Palesztina felosztása ellen. Cernautiból jelentik: Meir Grossmann, a zsidó állampárt elnöke a napokban nagy beszédet tartott Cernauti zsidósága előtt a cionizmus aktuális kérdéseiről. Szólok a mai politikai helyzetet ismertette és kritizálta úgy a cionista világszervezet, valamint az angol közigazgatás magatartását, a legutóbbi események alkalmából. Hevesen ellenzi Palesztina kettőosztását, amely nemcsak az arabokat osztaná ketté, hanem a zsidó népet is két ellentétes táborra szakítaná. A cionizmus a zsidókérdés átfogó megoldását csak abban az esetben tenné lehetővé, ha Palesztina, mint területi egység, hajlandó felvenni a zsidó tömegeket. Érdekes, hogy Weizmann professzor, aki arról beszélt, hogy egyetlen téhen a zsidó kolónián fontosabb minden politikai manifestációnál és aki a zsidó állam ellenzője volt, hirtelen a zsidó állam érdekében emelt szót. Ő, aki valamikor tiltakozott a zsidó légió ellen, most már a zsidó katona-egységekért tud felmelegedni. Szólok ezután élesen kritizálta a revizionisták történelmi bűnét, hogy a döntő pillanatokban a cionista világszervezetet mellőzték. Amikor Meir Grossmann a certifikátok kiosztásának rendszerét kritizálta és arról beszélt, hogy ez a rendszer demoralizálja és korrumpálja az ifjúságot, nagy lármát keltett a teremben, úgy, hogy a szónoknak abba kellett hagynia beszédét. Husz perc múlva ismét szóhoz juthatott és akkor a cion kongresszusra való választásokat kritizálta.

Nem lesz új konverzió. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium meglepetéssel szerzett tudomást egyes lapok azon hírérl, hogy az állam magára vállalna bizonyos mezőgazdasági adósságokat. Ez a hír minden alapot nélkülöz. A konverziós törvény minden téren kielégítő eredményekkel szolgált és ninosen szükség újabb törvényre e tekintetben.

Oradeai szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk címe: Schön Dezső, str. Dimitrie Cantemir 45. Telefon 20.

Választási eredmények, Vaslából jelentik: Armasoia, Causti, Chitoc községekben tegnap választások voltak a következő eredménnyel: liberális párt 181 szavazat 5 mandátum, nemzeti parasztpárt 209 szavazat 7 mandátum, cuzisták 128 szavazat 3 mandátum.

A Szocialdemokrata Párt megegyezést létesített a Nemzeti Parasztpárttal június hó 29-iki clujmegyei választásokra. A Szocialdemokrata Párt külön kiáltványt bocsátott ki, a megye lakosságához, melyben részölti a megyében levő munkásságot, hogy a június hó 29-iki választáson a Nemzeti Parasztpártra adják le szavazataikat. A kiáltványban arra mutatnak rá, hogy a polgári pártok közül a demokrácia alapján csak a Nemzeti Párt áll és ez ismeri ez az itt élő kisebbségi népek emberi jogait, amelyeket a jelenlegi liberális kormány semmibe sem akar venni, ellenkezőleg az itt élő népeket megakarja fosztani jogaitól, továbbá állampolgár és állampolgár között akar különbséget tenni.

Schmincke Művészfestékek Dekorativ és tanulmányfestékek a legjobbak a legolcsóbbak Segesváry & Co. CLUJ, Calea M. Foch 10. Telefon: 12-41. Kívánatra árjegyzékek. I-a festővásnak

A Schwartz Menyhért-féle nagyváradi ort. zsidó leányintézet évről-évre koncertje. Schwartz Menyhért országsszerte előnyösen ismert intézete az elmúlt vasárnap tartotta meg szokásos évről-évre koncertjét. A szépségű, lelkes közönség sorában ott láttuk a nagyváradi zenepedagógusokat is, akik ezt a hangversenyt a szokottnál élénkebb érdeklődéssel hallgatták végig. S nem véletlen ez, mert amit Braun Margit, az intézet zenetanárja ezen a koncerten tanítványával produkált, valóban megkülönböztetett figyelemre tarthatott színt. A frappáns siker elsősorban a gazdag műsornak tudható be, amely a klasszikusokon (Beethoven, Mozart, Schumann) kezdve, román szerzőknek kérésztül (Drăgoiu stb.) egészen a romantikusokig (Mendelssohn, [Schaikovszky stb.) és a modernekig (Bartók, Rowley, Artok) mindent felölt. Ettől függetlenül komoly, igazi értéket jelent az a körülmény, hogy a növendékek átértékelték és bensőséges együttérzéssel interpretálták a darabokat. Ez más szavakkal azt jelenti, hogy a technikai különbségeken kívül megközelítették a zene eszmei lényegét. Az intézet tanárja elérte azt, hogy leküzdette tanítványaival a szerző és játékos, illetve az értelem és az érzés közötti léso távolságot, s a tanítványok ezáltal játékaikkban a merev fegyelmet — hajlékony, önkéntes alkalmazkodással pótolták. Az egyes növendékek játékaiból ki kell emelnünk Ábrahám Manyi, Blum Zsuzsi, Braun Lici és Anny, Erzsébet Lea, Feiler Emmi, Fuchs Lily, Grossmann Lia, Herschkovits Klári, Kálmán Magda, Keszenbaum Edith és Alice, Klein Eva, Róth Magda, Ági, Ditta és Ibi, Salamon Ella, Schlosser Ági, Schmidt Judit és Eva, Schwartz Klári és Ella és Vágó Máty. Valamennyien megérdemelt tetszést arattak játékaikkal. Ez a hangverseny a jelenlévők számára komoly, nagy élményt jelentett, s azzat a meggyőződéssel távoztak, hogy az az intézet, amely ilyen gondos oktatásban részesíti növendékeit, biztos lehet további fejlődésében.

Megnyitják a sinaiai játékasznit? Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok szerint erőfeszítéseket követnek el a sinaiai kaszinó megnyitása érdekében, tekintettel arra, hogy a szerencsejátékokból befolyó százaléka a különböző kórházaknak szükségük van.

Nehéz székülésben szenvedők, különösen akiknek fájdalmas végtagjaik — mint aranyér, repedés, előesés, polipus, sipoly, szülküllet — teszik az életet kellemetlenné, igyanak reggel és este negyed pohár természetes „Ferenc Wöszet“ keserűvizet Az orvosok ajánlják.

Nem lesz új konverzió. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium meglepetéssel szerzett tudomást egyes lapok azon hírérl, hogy az állam magára vállalna bizonyos mezőgazdasági adósságokat. Ez a hír minden alapot nélkülöz. A konverziós törvény minden téren kielégítő eredményekkel szolgált és ninosen szükség újabb törvényre e tekintetben.

Oradeai szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk címe: Schön Dezső, str. Dimitrie Cantemir 45. Telefon 20.

Választási eredmények, Vaslából jelentik: Armasoia, Causti, Chitoc községekben tegnap választások voltak a következő eredménnyel: liberális párt 181 szavazat 5 mandátum, nemzeti parasztpárt 209 szavazat 7 mandátum, cuzisták 128 szavazat 3 mandátum.

A Szocialdemokrata Párt megegyezést létesített a Nemzeti Parasztpárttal június hó 29-iki clujmegyei választásokra. A Szocialdemokrata Párt külön kiáltványt bocsátott ki, a megye lakosságához, melyben részölti a megyében levő munkásságot, hogy a június hó 29-iki választáson a Nemzeti Parasztpártra adják le szavazataikat. A kiáltványban arra mutatnak rá, hogy a polgári pártok közül a demokrácia alapján csak a Nemzeti Párt áll és ez ismeri ez az itt élő kisebbségi népek emberi jogait, amelyeket a jelenlegi liberális kormány semmibe sem akar venni, ellenkezőleg az itt élő népeket megakarja fosztani jogaitól, továbbá állampolgár és állampolgár között akar különbséget tenni.

Két gyermek agyonverte játszótársát. Bucurestiből jelentik: Chisinau Hardeni közönségben tegnap több gyermek játszadozott. Adott pillanatban, eddig ismeretlen okok miatt, Zacharia Romanohi 14 éves és Nichita Hartea 13 éves fiúk rávetették magukat Paraschiva Perdevera nevű játszótársukra és olyan súlyosan elverték, hogy a 12 éves leány behalhat sérüléseibe. A két gyilkos fiut letartóztatták.

Fürdőhelyekre is kitejlesztik a spekulációs törvényt. Bucurestiből jelentik: Az elsőrendű szükségleti cikkek ügyében kiküldött bizottság úgy döntött, hogy a fürdő- és üdülőhelyekre is kiterjeszti a főváros számára hozott rendelkezések érvényét. Ennek megfelelően a vasutak kedvezményesen fognák szállítani a fővárosból, vagy máshonnan a különböző gyógy- és üdülőhelyekre irányított élelmiszerküldeményeket. A fürdőhelyeken is feállítják a három vendégfői kategóriát és az elsőrendű szükségleti cikkek árulói üzleteknek ki kell függeszteniök a megállapított árak listáját.

Borsec fürdőn ELSIG-villában megnyitott a szigoruan Kisebbségi Konyhája és olcsó konyhájáról ismert Klein vendéglő Előszobában olcsóbb árak.

Comunitatea Izr. Ort. Autonoma din Cluj. No. 629-1937. Bérleti hirdetmény. Pályázatot hirdetünk hitközségünknek Cluj, str. Dubalarilor 1. sz. a. levő „Cristal“, rituális-, gőz- és kádfürdő bérletére. Ajánlatok beadhatók folyó év július hó 15-ig a hitközség Tirkári Hivatalában, st. Dubalarilor 1. sz. a. A részletes bérleti feltételeket megtekinthetők ugyanott a hivatalos órák alatt. Cluj 1937. június hó 20. Iuliu Weiss elnök, Löffler titkár.

A „Liszker rebbe“ Kolozsváron. Reb Hersch Liszker — Friedländer Hersch olaszliszka-i főrabbi — aki sógora fiának esküvőjére Oradeára jött, hétfőn Kolozsvárra érkezik, ahol minden valószínűség szerint Nagyaludai uccal házában fog megszálni. A hívek ezuttal is kéretnek, hogy a szentéletű fiúfiut keressék fel.

Gyermek-nyaralattás június-július hónapokban TIHUJA magaslai helyein, kitünő levegőn, fenyvesek, patak mellett, Dr. Becski Irén gyermekorvos vezetése alatt vérszegény, étvágytalan gyermekek részére kitünően alkalmas. Hízókúra, izomerősítés, torna, játék. Beteg gyermekek nem vesz fel. Fiúk és lányok 3-15 évig jelentkezhetnek. Ortodox kóser koszt Rubinstein urnál, napi ötszöri étkezéssel. Orvosi és tanárnői felügyelet. Cim: Dr Becski Cluj, Str. Elisabeta 25. Telefon 17-67.

Hétfőn Budapestre érkezik Blomberg német marsall. Budapestről jelentik: Von Blomberg marsall német hadügyminiszter hétfőn a magyar fővárosba érkezik hivatalos minőségben. Három napot tölt Budapesten és ellátogat több magyar vidéki városba is. Július 2-án Blomberg hazautazik.

Havas Lázár ünneplése nyolcvanadik születésnapja alkalmából. Ma töltötte be nyolcvanadik születésnapját Havas Lázár, az impériumválasztás előtti Kolozsvár közéletének egyik ismert és közbecsülésben álló tagja, aki mindenkor tevékeny részt vett a város fejlesztésére irányuló munkában. A közjavára önzetlenül és odaadóan dolgozó polgár mintaképe volt mindenkor Havas Lázár, akit nyolcvanadik születésnapja alkalmából számos kisebbségi testület küldöttsége keresett fel, hogy tolmácsolja előtte jókívánságait és nagyrabecsüléssel telt szeretetét.

Dr. Mandel Józsefné Oradea, Str. Cogalniceanu 8., izr. urilányok nyaraló-otthona a fenyvesek között fekvő Baia Valea Mariei (Máriavölgy) fürdőn (Jud. Sätmar). Vasas, jódos, szénsavas gyógyforrások. Strand. Sport, tenisz. Német nyelvitanár. Fejlesztőkének külön elsőrendű kóser penzió. Diétás konyha, mérsékelt árak. Diák lányok első csoportja személyes felügyeletünkkel július 1-én indul.

Aranyér? Vigyázz! Az aranyér váratlanul jelentkezik és hamar rosszabbodik, ha nem kezeljük idejében. Gyakran megtörténik, hogy amikor már gyógyulni kezdünk, megújulnak, hirtelen ismét jelentkeznek a fájdalomok. Használjon már az első jeleknél Goedecke féle Anusol végbélcseppeket, amelynek gyorsan enyhítő és mindig sikeres hatását az egész világ ismeri. Kérdezze meg orvosát. Anusol-Goedecke

Herzl és Bialik halálának évfordulója

Thamuz 20-án világszerte Herzl Tivadar és Ch. N. Bialig emlékének adozik a zsidó nép. Ebben az évben, amikor fennállásának negyvenedik évfordulóját ünnepli a Herzl által alapított Cionista Szervezet, kiemelkedő jelentősége van Thamuz 20-nak. A kolozsvári zsidóság is méltó keretek között fogja megünnepelni Herzl és Bialik emlékét.

A neolog hitközség a cionista helyi csoport felkérésére és közreműködésével folyó hó 29-én, Thamuz 20-án, kedden este 8 órakor emlék-istentiszteletet tart mincha ima keretében Herzl és Bialik halálának évfordulója alkalmából. Az istentisztelet keretében dr. Weinberger Mózes főrabbi tart emlékbeszédet a zsidó történelem e két kimagasló alakjáról.

Június 29-én, kedden délután 5 órakor a WIZO rendez emlékünneplést a Salom Klubban. Emlékbeszédet tart Bató Lajos, a KKL romániai igazgatója.

Július 3-án, szombaton délelőtt 11 órakor a Poale Cedek templomban lesz emlékünneplés istentisztelet kapcsán, amelynek keretében Klein Eliahu tart emlékbeszédet.

Ugyancsak július 3-án, szombaton délután a Hapoel Hadati szervezet Str. Paris 45 szám alatti helyiségében lesz emlékünneplés, amelynek keretében prof. Klein Eliahu és Weinberger Nándor fogják méltatni Herzl és Bialik jelentőségét.

Incze Sándor, a „Szinházi Élet“ főszerkesztője a kolozsvári magyar színtársulat szabadtéri előadásain. A kolozsvári magyar színtársulat igazgatósága ma táviratot kapott Incze Sándortól, a „Szinházi Élet“ főszerkesztőjétől, amelyben jelzi, hogy a társulat szabadtéri előadásaira Kolozsvárra érkezik, hogy személyesen vehessen részt a nagy-sikerűnek ígérkező előadásokon.

Hétézer olasz frontharcos vesz részt az olasz földön elesett francia katonák emlékművének leleplezésén. Párizsból jelentik: Hétézer olasz frontharcos vesz részt az olasz földön, Pederobban a világháborúban elesett francia katonák emlékére emelt szobor leleplezésén. A francia kormánynt Tessan államtitkár, az olasz Parjani államtitkár és az olasz vezérkar főnöke fogják képviselni.

Felakasztotta magát egy kilencéves kisfiú. Bucurestiből jelentik: Targoviste mellett tegnap egy ház padlásán felakasztva találták Matei Vasile Stanescu 9 éves fiúcskát. Megállapítást nyert, hogy néhány nappal ezelőtt Stanescu legjobb barátja, Virgil Badescu is hasonló módon vetett véget életének. Ez keserítette el annyira a fiut, hogy kövesse barátja példáját.

„LUXOR“ Speciális sanatórium PÖSTYÉN gyógyfürdőn rendkívül előnyös 21 napos pausálkurát ajánl reumás és köszvényes bántalmak ellen. Elsőrendű ellátás, orvosi kezelés és az összes gyógyfürdők luxusosztályán, kurtaxa, az összes adók és költségek mindössze 11 500 lei Tökéletes komfort. Modern diétás orvosi kurák. Fogó és ifjító kurák. Információkkal szolgál közvetlenül a sanatórium főorvosa: Dr. Schmidt L. valamint Dr. Gábor Erzsébet Cluj, Str. Fántánelei 7.

UJ KELET Legújabb hírek

Nemzeti parasztpártiak és vaidisták éles szóváltásai közepette iktatták be az ilfov-megyei ellenzéki tanácsot

Ehhez tartozik a kormány átszervezését, de a kora ősszel rendkívüli ülészsakra hívják egybe a parlamentet

Bucuresti, június 25. (Az Uj Kelet tud.) Alig hogy megjelent a lapokban a kormány várható átszervezésének híre és hivatalos körökben máris határozottan cáfolják, mintha Tatarescu kormányában közlebről változások következnek be. Tegnap este ezzel kapcsolatosan miniszteri megbeszélés volt, amelyen megállapították, hogy Dinu Bratianu az átszervezést olyan személyi feltételekhez köti, amelyeknek teljesítése főleg a fiatal liberálisok körében felesleges elégedetlenségeket váltanak ki. A kérdés tehát egyelőre lekerült a napirendről. Legfeljebb a kormány kiegészítéséről lehet majd szó, amennyiben a földművelésügyi minisztériumnak e pillanatban nincs excellenciás ura. Mint említettük, erre a méltóságra főleg Sescioreanul, a mezőgazdasági kamarák elnökét jelölték kormánykörök. Lassacskán kiderül azonban, hogy a földművelésügyi miniszteri tárcára több prominens liberális személyiség pályázik, úgy, hogy nincs kizárva a kiegészítés gondolatának eljöttése sem.

Rendkívüli parlamenti szénio lesz össze Tatarescu miniszterelnök hosszas megbeszélést folytatott Antonescu külügyminiszterrel, ennek Varsóba való utazása előtt. A tegnapi esti miniszteri értekezleten a kormány vezető tagjai részletes megbeszélés tárgyává tették berlini, római és londoni követségektől kapott jelentések alapján a diplomáciai eseményeket. Tatarescu az értekezlet után Gabriel Matinescu belügyi alminiszterrel és Sergiu Dimitriu belügyi államtitkárral tárgyalta a belső rend biztosításának kérdésében. Közlebről a kormány tagjai ismét összeülnek, hogy egyrészt a nemzeti munkavédelmi törvénytervezetet, másrészt az árubehozatali könnyítések kérdését megvitassák. Ha a kormány átszervezése nem is tekinthető biztosnak, ezzel szemben liberális körökben valószínűnek tartják, hogy szeptember végén, vagy október első napjaiban a kormány rendkívüli ülészsakára hívja egybe a parlamentet. Természetesen el fognak tekinteni a rendes szesszió külsőségeitől: a programadó trónbeszédétől és a választási vitától. A parlament feladata arra fog szorítkozni, hogy ratifikálja a kormány által április óta kihirdetett törvényrendeleteket, amelyeknek cenzurázását a kormány érthetően nem szeretné egy nem liberális többségű parlamentre bízni.

Botrány az ilfov-megyei tanács beiktatásán

Ma délelőttre tüzték ki az új ilfov-megyei tanács beiktatását. Ismeretes, hogy a választások során a tanácsba kizárólag

a nemzeti parasztpárt és a vaidisták jelöltjei jutottak be. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várták a pikánsnak ígérkező eseményt: hogyan fogja a liberális kormány beiktatni a kizárólag ellenzékiekből összeállított tanácsot.

A beiktatáson megjelentek dr. Solacolu vármegyei prefektus és Donescu bucaresti főpolgármester, utóbbi mint a tanács törvényszabó tagja. Az ülés azzal kezdődött, hogy a nemzeti parasztpártiak és vaidisták éles vitát provokáltak a korelnökség betöltése körül. Virgil Madgearu a nemzeti parasztpárt, D. R. Ionitescu a vaidisták nevében élehangú beszédet mondott, kölcsönösen különböző vádakkal illetve egymást. Donescu főpolgármester sajnálatát fejezte ki afölött, hogy pártpolitikai célokra használnak fel egy olyan testületet, amelynek kizárólag a megye érdekeivel kell foglalkoznia. A két tábor végül is megállapodott abban, hogy korelnökként Donescu főpolgármester folytassa le a gyűlést. Ezután hozzálltak a tanácsok mandátumainak igazolásához. Dében egy óraorak az ülést felfüggesztették. A tanácsban helyet foglaló két tábor között a megegyezés kizártnak látszik.

Jövő hét végén jön haza Maniu

A nemzeti parasztpárt az esedékes megyei választásoktól eltekintve ugyancsak tudomá-

sul vette, hogy megkezdődött a politikai vakáció és október előtt semmilyen komoly esemény nem várható. Maniu Gyula több, mint két hónapi külföldi tartózkodás után a jövőhét végén tér vissza az országba. A miniszterelnök pillanatnyilag Párizsban tartózkodik, ahonnan ma Londonba utazik. Kedden Bécsben lesz Maniu, innen Prágába utazik, hogy Hodzsa Milán cseh miniszterével találkozzék és előreláthatólag szombaton Kolozsvárra érkezik. Mihalache ma Piteștibe utazott, ahol részt vesz az Armand Calinescu tiszteletére rendezendő banketten. Ismeretes, hogy Calinescu a megyei választások során Argeș-megyében fölényesen nagy győzelmet aratott.

Miért nem megy szabadságra a liberális kormány

Az Adeverul mai számában foglalkozik egyes lapok azon hírével, hogy a liberális kormány tagjai ezen a nyáron nem mennek szabadságra. A lap megjegyzi, hogy az uralkodó sugalmazásának megfelelően Tatarescu azt kívánja, hogy komoly és szorgalmas munkával nyeljen befejezést a Tatarescu-kabinet kormányzati tevékenysége. Ecélből rövidesen több közgazgatási értekezletet fognak tartani az ország különböző centrumaiban. Különös gondot kíván fordítani a kormány a hátralevő néhány hónapban is az egészségügyek rendbehozatalának és az utépítésnek.

Ujból pogrom volt Lengyelországban

Üzletüket és házaikat rombolták a huligánok Czentochauban

Varsó, június 25. Czentochau lengyel kisvárosban újabb antiszemita zavargások voltak. A zsidó hitközség elnöksége a következő táviratot intézte Skladkowski miniszterelnökéhez:

„Czentochau zsidó lakossága rendkívül súlyos helyzetbe jutott. Lerombolták és megrongáltak számos zsidó házat és üzletet. Sok zsidót megtámadtak és megsebesítettek. A zsidóellenes kilengések a rendőrség jelenlétében történek, amely nem tesz megfelelő lépéseket a zavargások megszüntetésére. Az életveszélyben forgó zsidó

lakosság nevében kérjük önt, tegye meg a szükséges intézkedéseket a rend helyreállítására és a béke és biztonság garantálására.”

Czentochau polgármestere felhívást intézett a város lakosságához, hogy őrizzék meg nyugalmaikat és vessen véget a zavargásoknak.

A zsidó parlamenti klub tagjai érintkezésbe léptek a lengyel központi hatóságokkal. A hatóságok biztosították a zsidó képviselőket, hogy a legszigorúbb intézkedéseket fogják megenni a zavargások elfojtására és a rend helyreállítására.

Árulás juttatta a felkelők kezére Bilbaot

Nagy ütközet van készülődésben a jaramai fronton

Madridi jelentés szerint a jaramai fronton a zendülők jelentékeny hadmozdulatokra készülnek és a közeli napokban nagyfontosságú hadműveletek várhatók. A köztársasági hadügyminisztérium egyik közleménye szerint az ellenség árulás felhasználásával tudott Bilbaóig eljutni. Az összes frontokon élénk tüzérési tevékenység volt.

Ujabbban jelentik Madridból, hogy a felkelők csapatai állandóan mozgolódnak. A köztársaságiak tüzérsege szakadatlanul lövi a zendülők állásait, hogy a csapatösszevonásokat megakadályozza. A két fél magatartásából az a következtetés vonható le, hogy igen fontos hadműveletek vannak készülődésben. Avila

tartományban több támadás és ellentámadás volt, a felkelők tüzérsege a San Bartolomeo de Pinares és Naval Peral állásokat bombázta. Escorial körzetében a felkelők igyekeznek javítani helyzetükön. A Los Francezes-híd körzetében élénk tüzérési párbaj folyik.

Barcelonából jelentik, hogy az elmúlt éjjel egy felkelő hadihajó bombázta Palamos kikötőjét, amely Barcelona közelében fekszik. Kárt nem tett a bombázás. Mihelyt az első lövéseket leadta a hadihajó, a barcelonai és környékbeli szírnépek felverték a lakosságot, amely azonnal védkészültségbe helyezte magát. 4.30 óraorak a bombázás megszűnt.

A Gólya palotából

Augusztus 1-én

elköltözőm

szembe a Regele Ferdinand 12 szám alá, a Farkas cipőüzlet melletti, uccai helyiségbe

Weisz Ernő
SZŐRME-SZÁJON

A király elutazott Varsóba

BUCURESTI, június 25. Ma délután jött át Óraker futott ki a mogoskiai pályaudvarról az udvari vonat, amely Lengyelországba viszi az uralkodót és Mihály vajdát. A király igen jó hangulatban bucsúzott el a kormány tagjaitól, akik testületileg jelentek meg a pályaudvaron, élükön Tatarescu miniszterelnökkel. Az uralkodót utjára Antonescu külügyminiszter, Gluz tábornok nemzetvédelmi alminiszter és Urdareanu udvari marsall kísérték el.

Megegyezés történt Franciaország és Anglia között a spanyol partok ellenőrzésének újabb elosztására

London, június 25. Lord Cramborne külügyi alminiszter ma audiencián fogadta a valenciai kormány nagykövetét, aki kijelentette, hogy a spanyol kormány elfogadja az angol kormány által az ellenőrző hajók biztonságára vonatkozóan tett javaslatokat, biztosítékokat kér azonban arra vonatkozólag, hogy a spanyol hajók ugyancsak nem lesznek külső támadások célpontjai.

Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a francia és angol kormány állandó tárgyalásban állnak egymással afölött, hogyan pótolhatják azt az irt, amelyet a tengeri ellenőrzésben az olasz és német flották visszavonulása idézett elő. A tárgyalások kiterjednek a Spanyolországban harcoló külföldi önkéntesek visszavonására vonatkozólag is. Megállapodás jött létre a két kormány közt, amelynek értelmében a francia flotta az Atlanti óceánon, az angol flotta pedig a Földközi tengerre eső partokat fogja ellenőrizni.

Elhízott egyéneknek reggelként éhgyomorra egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet a bélműködést hathatósan előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően leaszítja és a testet könnyedé teszi. (Az orvosok ajánlják.)

Újabb letartóztatások Szovjet-Oroszországban

Moszkva, június 25. Az uzbegisztáni népbiztosok tanácsának elnökét Khodzjajevet, ennek Turzsone Khodzjajev nevű testvérét, aki belügyi népbiztos, Salamov és Amalov, a kommunista párt központi vezetőségének tagjai és Kurbanovot, a bukharszi szovjet elnököt megfosztották hivatalaiktól. Taszkendi jelentés szerint Khodzjajevet és a többi szovjetvezetőt letartóztatták. A Pravda leningrádi jelentése szerint a határőrök letartóztattak két kémét, akik Finnországba akartak szökni. Több stratégiai fontosságú pontról készült felvételeket találtak náluk és más, a nemzetvédelmet érintő okmányokat.

CSINZURAT

Figyelem!

Szigorúan megbízható כשר
naponta frissen és tisztán kezelt
olvasztott

libazsir

kapható ab Arad kg. 50 lej. Pontos
kiszolgálás. Rendeléseket felveszek:
Koppel Jakab Arad, Piața General
Cernat 5-6.

Modern, új kóser ecetgyár Oradean. Prima minőség, versenyképes árak. Kérje mindenütt az elsőrangú

ort. kóser

TIGRIS ECETET כשר אף למהדרין מהמהדרין

a gyár a nagyváradi ort. rabbinátus kaszusz-bizottságának a felügyelete alatt működik. Fabrică de Oțet Tigru Oradea. Telefon 503.

Táza postala
póstita in nur
No. 224713/92
10. Telefon: 18
Havonta 110,
évre 600, egész
földre: Havonta
félre 12, egész
détések díjzat
KELET" a tr
zsidóság egyetl
ja. Cikkének u
törzés megjelöl

Náci-terro
ügyvédi

Valami gicces
kivánczoznának
amelyekkel a b
sista vezetői na
ügyvédi kar, de
nyét, — ha ez
metódusalkiban
nizmusban nem
bentő módon a
állapotaita.

Az előzményel
Hét tanácsost
ügyvédeknek az
központi vezetős
Istrate Micsc
Dobrescu, TPaia
descu a demokr
A bucaresti ü
san megismerke
harci módszereiv
Először két é
az igazságügyi
tőkat és egy ha
cut erőszakolta
sor, midőn az
ról dorongolták
delegátusokat,
sák ki a numeru
madik etap a
ügyvédségviség
mészetesen fasiz

Történt azonban
térium élére Va
őszintén és bees
került, aki még
ség és a rend sz
rendőrközdön go
a választáson va
nek akarata érv
A jobboldal fe
gösen elhalasztó
Hivatalos közl
választást nem
1. az ügyvédeke
rendfenntartó ha
mi kirendeltség
ban nem egyezt
presztizsével és

Természetes de
józanul és elfog
ben az országba
tás elhalasztás
védek tehetetlen
szabályos és a
mértközösen a de
ben alul maradn
Ezt a gyaláz
mosni.

Még pedig a
avult, de mindig
lően azzal, hogy
játsszák meg a
szerepét és ék
telnek.

Istrate Micsc
kormány ellen.
mányt arra, ho
bíróóság előtt Ci
zóival szemben,
ságotól, hogy
letartóztatott C
Bucuresti mellet
nyilatkozatból k
latokért Istrate
tatásokat vár,
rendőrök akadál
seregeinek felvo
Azután összeül
becsült fasizta
hogy a demokra
védek közönsége
cek, akik egysze
a nemzeti érde
az ügyvédi kar
érdekeit.

Ennélfogva m
zárni őket a ka
Micsescuval szem
gát, nem méltó
kozást gyakorol
Es azután a za
azok, akik a vál
povokáltak" (1).
ben a szükséges
Végül és mind